

Jaarverslag 2017

Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland

Stedelijk College Eindhoven

Deloitte Accountants B.V.
Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 5 juni 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Voorwoord	3
Deel A Bestuursverslag	4
1. Organisatie	4
1.1 Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland	5
1.2 Stedelijk College Eindhoven (SCE)	6
1.3 International School Eindhoven (ISE)	6
1.4 Verdeling leerlingenaantallen over de locaties	6
1.5 Missie	7
1.6 Kernkwaliteiten	8
1.7 Medezeggenschap	8
1.8 Samenwerkingsverbanden	9
2. Vestigingen, opleidingen en verdeling leerlingenaantallen	10
2.1 Verschillende vestigingen van de Stichting	10
2.2 Opbouw van de school	11
3. Doelstellingen en resultaten over 2017	12
3.1 Excellente en regelluwe school	12
3.2 TRION Opleidingsschool	12
3.3 Inspectieoordelen	12
3.4 Tevredenheidsonderzoeken	13
3.5 Accreditatie ISE	14
3.6 Project Gezonde School	14
3.7 Klachten	14
3.8 Integraal Huisvestings Plan (IHP)	14
3.9 Wijziging samenstelling RvT en CvB	15
3.10 Aanstelling stafmedewerker kwaliteitszorg	15
3.11 Start ontwikkeling schoolplan 2018-2022	15
3.12 Voorbereiding nieuw informatiesysteem voor FZ en HR	15
3.13 Inkoopbeleid	16
3.14 Eindhoven On Stage	16
4. Ondersteuning en begeleiding	17
4.1 Ondersteuningsplan	17
4.2 Passend onderwijs en het samenwerkingsverband	17
4.3 Vroegtijdig schoolverlaten (vsv)	19
4.4 Lichte-, zware ondersteuningsbehoefte of toelaatbaarheidsverklaring (TLV)	19

5. Personeel.....	20
5.1 Kerncijfers	20
5.2 Personeelsbeleid	24
6. Financiën.....	26
6.1 Overzicht ontwikkelingen financiën 2017	26
6.2 Financiële kengetallen	26
6.3 Financiële organisatie en Treasury	27
6.4 Continuïteitsparagraaf	29
DEEL B JAARREKENING.....	34
B1. Enkelvoudige balans per 31 december 2017	35
B2. Enkelvoudige exploitatierekening over 2017	37
B3. Kasstroomoverzicht 2017.....	38
B4. Grondslagen van waardering en bepaling van resultaat	39
B5. Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	43
B6. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	54
B7. Overzicht verbonden partijen.....	55
B8. Toelichting op de onderscheiden posten van de exploitatierekening	56
B9. Gebeurtenissen na balansdatum	66
B10. Resultaatbestemming	67
B11. Ondertekening van de jaarrekening.....	68
DEEL C OVERIGE GEGEVENS	69
C1. Controleverklaring.....	70
C2. Gesegmenteerde exploitatierekeningen PO en VO.....	71
C3. Begroting 2017	73
C4. Gegevens over de rechtspersoon	74

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2017 van de Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland en de onder de Stichting ressorterende scholen Stedelijk College Eindhoven (SCE) en International School Eindhoven (ISE).

Naast deze uitgebreide versie van het jaarverslag met vele "facts and figures" is inmiddels veel ervaring opgedaan met publieksvriendelijke publicaties, waarin naast een gezamenlijk algemeen gedeelte, per opleiding de belangrijkste specifieke elementen van het verslagjaar te vinden zijn. De weg die het vorige verslagjaar is ingeslagen naar een digitale vorm is verder geperfectioneerd, waardoor op een toegankelijke wijze verantwoording af kan worden gelegd en de dialoog over de behaalde resultaten van de Stichting kan worden aangegaan: vanuit een heldere menustructuur en een leesbare basistekst op onze website kan de lezer desgewenst via links naar verdiepende en verbredende informatie worden geleid.

In vogelvlucht is 2017 het jaar van de verdere borging kwaliteit en de start van de ontwikkeling van het nieuwe strategische beleidsplan 2018-2022. Wat betreft de kwaliteit presteren de opleidingen Henegouwenlaan en Oude Bossche Baan overwegend boven de landelijke gemiddelden die door de inspectie zijn vastgesteld. Bovendien geldt voor de opleidingen vwo, havo en mavo de status "excellente school" ook voor 2017; de ISE heeft het accreditatieproces van CIS en NEASC goed doorlopen hetgeen geleid heeft voor zowel het PO als het VO dat in 2017 de gewenste CIS en NEASC accreditatie is bereikt, alsmede een hernieuwde autorisatie voor het IB-programma. Voor de Henegouwenlaan zijn de onderhandelingen voor nieuwbouw in een beslissend stadium gekomen en in maart 2018 is hieromtrent een overeenkomst met de gemeente Eindhoven gesloten. Bij de ISE is na de zomervakantie een nieuwe vleugel, genaamd het frog-gebouw, in gebruik genomen.

Gelet op de geboekte resultaten is het oordeel van het College van Bestuur dat de balans over 2017 een positief beeld vertoont. Wij nodigen u uit om uw mening aan dit oordeel te spiegelen en zijn geïnteresseerd in uw bevindingen.

College van Bestuur Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland,

Meine Stoker (voorzitter)

Ben Neggers (lid) (tot 1 september 2017)

Petra de Bruijn (lid) (vanaf 1 november 2017)

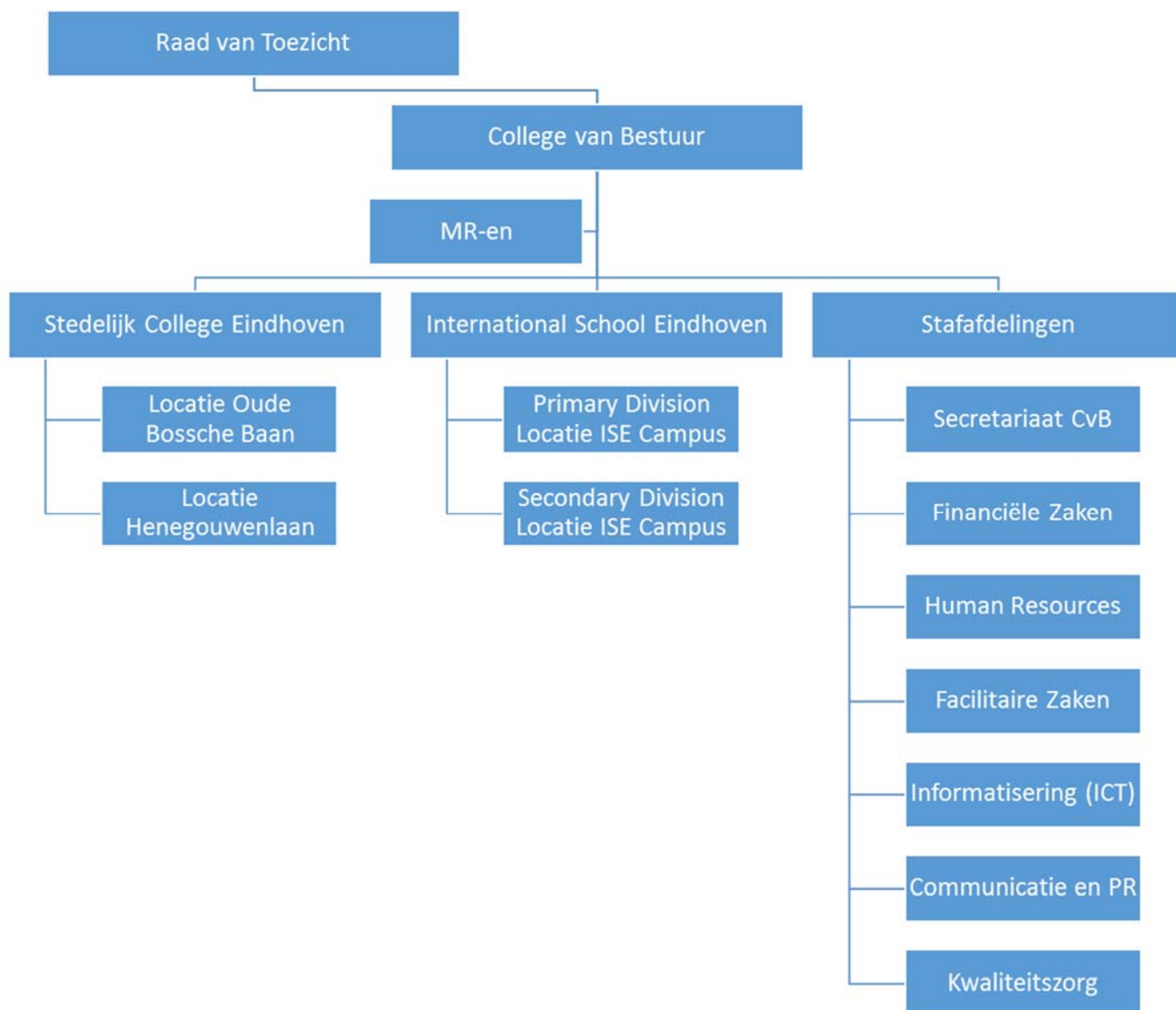
Deel A Bestuursverslag

1. Organisatie

De Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland vormt juridisch gezien het bevoegd gezag van het Stedelijk College Eindhoven (20BK), een brede openbare scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs met een internationale afdeling en een school voor basisonderwijs met een internationale afdeling (03TF), op algemeen bijzondere grondslag.

In de praktijk onderscheiden we echter de volgende twee organisatorische eenheden:

het Stedelijk College Eindhoven (SCE), met twee locaties voor regulier voortgezet onderwijs, en de Internationale School Eindhoven (ISE), voor internationaal voortgezet onderwijs en internationaal primair onderwijs, inclusief een Nederlandse afdeling. Schematisch ziet de organisatie er als volgt uit.

Het Stedelijk College Eindhoven en de International School Eindhoven bieden in vergelijking met andere scholen in de gemeente Eindhoven het meest brede scala aan opleidingsmogelijkheden.

1.1 Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland

De Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland is opgericht op 1 januari 2009. Primair en voortgezet onderwijs waren vanaf dat moment in het belang van de internationale afdelingen onder één bevoegd gezag gebracht. In 2011 heeft de door de wetgever gewenste scheiding van bestuur en toezicht volwaardig vorm gekregen door het aantreden van een Raad van Toezicht en College van Bestuur.

Als lid van de VO-raad onderschrijft de Stichting de code Goed bestuur van de VO-raad en voldoet de stichting aan de verplichtingen die daaruit voortkomen.

De Raad van Toezicht heeft qua samenstelling in 2017 een wijziging ondergaan. Per 26 oktober 2017 is Cora van Nieuwenhuizen benoemd tot minister van Infrastructuur en Waterstaat in het kabinet Rutte III. Per gelijke datum heeft zij het voorzitterschap van de Raad van Toezicht van de Stichting voor Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland neergelegd. Deze taken worden voorlopig waargenomen door plv. voorzitter Wim Bens. De Raad is in 2017, naast informele en commissiebijeenkomsten, acht keer bijeengekomen. Tweemaal in het verslagjaar heeft de RvT overleg gevoerd met de medezeggenschapsraden en eenmaal heeft de raad in een gezamenlijke bijeenkomst de opleidingsdirecties gesproken.

In het kader van de Code Goed Onderwijsbestuur heeft de raad begin 2014 een toezichtskader vastgesteld. Aan de hand van dit kader houdt de raad toezicht op het College van Bestuur. Hierin zijn vijf aspecten geformuleerd die tenminste van belang zijn voor het goed kunnen houden van intern toezicht, te weten strategie en beleid, onderwijskwaliteit, continuïteit en stabiliteit, maatschappelijke verantwoordelijkheid en werkgeverschap. Ook is in het kader aangegeven hoe en wanneer de raad van toezicht contact heeft met geledingen binnen de stichting, zoals de MR. Op basis van het toezichtskader functioneert de raad ook als adviseur van het College van Bestuur. De Raad van Toezicht is werkgever van het College van Bestuur.

Mede in het licht van het toezichtskader heeft de Raad van Toezicht een aantal interne commissies opgericht van telkens twee leden. Dit zijn de auditcommissie (financiën), de commissie kwaliteit (primaire onderwijsproces) en de remuneratiecommissie (arbeidsvoorwaarden college van bestuur).

De Raad van Toezicht heeft Petra de Bruijn per 1 november 2017 benoemd tot nieuw lid van het College van Bestuur van de Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland. Zij volgt Ben Neggers op die, na een loopbaan van veertig jaar, de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Ben Neggers is als lid van het College van Bestuur officieel per 1 september 2017 teruggetreden en gaat per 1 januari 2018 met pensioen.

De Stichting wordt geleid door een tweekoppig College van Bestuur. Meine Stoker blijft als voorzitter van het College van Bestuur fungeren. Aan het hoofd van de opleidingen staan in 2017 dhr. Willy Evers (opleidingsdirecteur Oude Bossche Baan), mw. Ingrid van Zijdam (opleidingsdirecteur Henegouwenlaan) en dhr. Roy White (director ISE), tezamen vormen zij het CMT.

1.2 Stedelijk College Eindhoven (SCE)

Het Stedelijk College Eindhoven bestaat uit twee locaties. De locatie Henegouwenlaan omvat de opleidingen vwo (gymnasium en atheneum), havo en mavo. Bij alle opleidingen van deze locatie komt tevens een tweetalige opleidingsvariant voor. Leerlingen komen vooral uit Eindhoven-Noord en de regio ten noorden van Eindhoven. Het wervingsgebied van de tweetalige opleidingen is ruimer. De locatie Oude Bossche Baan verzorgt alle leerwegen in het vmbo, deels via leerwegondersteunend onderwijs. Hier is ook een eerste opvang voor anderstaligen (EOA) gehuisvest waar kinderen vanuit alle werelddelen onderwijs genieten met het oog op zo spoedig mogelijke integratie in het Nederlandse onderwijs. Leerlingen van deze locatie komen eveneens vooral uit Eindhoven-Noord en omgeving.

Ten opzichte van landelijke kengetallen is er in Eindhoven sprake van een onevenwichtige spreiding van voorzieningen voor voortgezet onderwijs als gevolg van de grotere behoefte aan havo-vwo-opleidingen dan de vraag naar vmbo. In het havo/vwo-segment is het aanbod van scholen groot, terwijl maar drie scholengemeenschappen vmbo-breed aanbieden.

1.3 International School Eindhoven (ISE)

De International School Eindhoven bestaat in formele zin uit twee zogenaamde Divisions; in de praktijk spreekt men echter over "Schools". De Primary School verzorgt Engels- en Nederlandstalig Primair Onderwijs. De Secondary School verzorgt het International Baccalaureate Middle Years Programme en het International Baccalaureate Diploma Programme. Het rekruteringsgebied van de school is groot en strekt zich uit van Tilburg in het westen, tot Venlo in het oosten en van 's Hertogenbosch in het noorden tot Mol in België in het zuiden. Beide scholen zijn sinds september 2013 gevestigd op de campus ISE aan de Oirschotsedijk 14b te Eindhoven. Daar is ook het kinderdagverblijf en de voor- en naschoolse opvang gevestigd die in partnerschap met "Kinderstad" worden gerealiseerd.

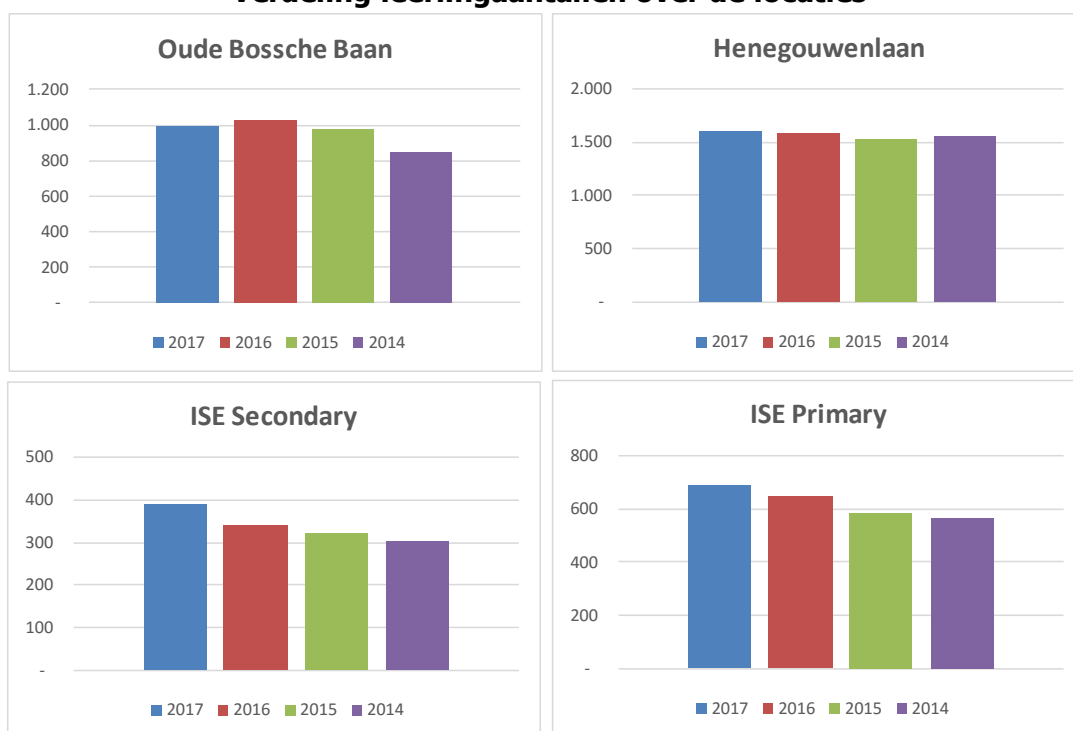
1.4 Verdeling leerlingenaantallen over de locaties

Op de peildatum 1 oktober 2016¹ stonden er bij de Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland in totaal 3.636 leerlingen ingeschreven, per 1 oktober 2017 komt dit aantal uit op 3.686. In onderstaande tabel is de verdeling over de verschillende locaties over een vijftal jaren weergegeven. De zg. vavo-leerlingen worden vermeld omdat ze formeel meetellen bij de stichting, die ook de bekostiging voor deze leerlingen ontvangt; deze middelen worden overgedragen aan de school die het vavo-onderwijs verzorgt.

¹

De peildatum van 1 oktober 2016 wordt hier vermeld, omdat de gegevens van zowel 2016 als 2017 van invloed zijn op het kalenderjaar 2017, in het bijzonder voor de bekostiging van het onderwijs.

Verdeling leerlingaantallen over de locaties

Fotomoment 1 oktober	2017	2016	2015	2014
Oude Bossche Baan	994	1.023	972	849
Henegouwenlaan	1.599	1.588	1.534	1.553
VAVO	13	39	27	28
ISE Secondary Division	391	338	322	304
ISE Primary Division	689	648	585	568
Totaal	3.686	3.636	3.440	3.302

1.5 Missie

De school stimuleert leerlingen in het ontdekken en het verder ontwikkelen van hun talenten en bereiden hen optimaal voor op het vervolgonderwijs en op een pluriforme en snel veranderende samenleving, zodat zij daar als verantwoordelijke wereldburgers nu en in de toekomst een duurzame bijdrage aan kunnen leveren.

1.6 Kernkwaliteiten

Ontwikkelingsgerichtheid, transparantie, veiligheid, respect en intercultureel gedrag vormen de kernkwaliteiten. Zij geven in onderlinge samenhang weer waar de scholen voor staan, waaraan voortdurend wordt gewerkt en waarmee de school zich onderscheidt.

Ontwikkelingsgerichtheid

Centraal in de scholen staat de ontwikkeling van leerlingen. Om leerlingen hierbij optimaal te ondersteunen, ontwikkelen allen die in de scholen werken zich voortdurend. Het is een lerende organisatie.

Transparantie, veiligheid en respect

Transparantie, veiligheid en respect zijn belangrijke voorwaarden voor ontwikkelings-gerichtheid. De kleinschalige teamstructuur zorgt voor *transparantie*, zodat leerlingen, ouders en medewerkers weten waar ze 'thuis horen' en weten bij wie ze terecht kunnen. *Transparantie* wordt bereikt door de manier waarop wordt gecommuniceerd en over de keuzes die worden gemaakt: in samenwerking met de betrokkenen in en rond de school. De teamstructuur biedt leerlingen en medewerkers *veilige omgeving*, waarin zij samen verantwoordelijk zijn voor een sfeer van onderling vertrouwen en met *respect* met elkaar omgaan. Dit *respect* komt tot uitdrukking in wederzijds handelen en bij het uiten en aanvaarden van waardering en opbouwende kritiek. Het belang van een respectvolle omgang met elkaar is des te groter in een school als de deze, die zich kenmerkt door culturele en internationale variëteit.

Intercultureel gedrag

De variëteit wordt gezien als een meerwaarde van de school, omdat de school wil dat leerlingen medewerkers over de eigen culturele en nationale grenzen heen kijken en, mede met het oog op vervolgstudie en werk, *intercultureel gedrag* laten zien.

1.7 Medezeggenschap

De Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland vindt inspraak en meedenken over schoolzaken belangrijk. Met de verschillende geledingen, MR en ouders en leerlingen, is regelmatig overleg. Op de scholen wordt het beleid vastgesteld door het College van Bestuur, met inspraak van personeelsleden, ouders en leerlingen. Die inspraak is wettelijk geregeld in de WMS (Wet Medezeggenschap op Scholen). Deze wet bepaalt dat elke school een Medezeggenschapsraad (MR) heeft die meepraat bij de voorbereiding van beleidsbesluiten door het College van Bestuur. Bij sommige beleidsonderwerpen heeft de MR instemmingsrecht; dit houdt in dat de directie een besluit mag uitvoeren als de MR met dat besluit instemt. Bij andere onderwerpen heeft de MR adviesrecht; dan wordt het voorgenomen besluit pas uitgevoerd nadat overleg met de MR heeft plaatsgevonden. Ook kan de MR ongevraagd voorstellen doen aan het College van Bestuur.

Gelet op het feit dat de Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland het bevoegd gezag vormt over een school voor Primair Onderwijs en voor Voortgezet Onderwijs zijn zowel de wet Voortgezet Onderwijs als de wet Primair Onderwijs beide van toepassing. Voor wat betreft de medezeggenschap betekent dit dat er twee medezeggenschapsraden zijn.

De MR-VO bestaat uit 16 leden, waarvan acht leden rechtstreeks uit en door het personeel worden gekozen en door acht leden de ouders/leerlingen worden vertegenwoordigd. De MR-PO bestaat uit 8 leden. Er zijn hier twee geledingen: 4 personeelsleden en 4 vertegenwoordigers van de ouders. De Medezeggenschapsraden vergaderen 6 à 8 keer per jaar apart en gezamenlijk. Dit gebeurt doorgaans in de avonden; de vergaderingen zijn toegankelijk voor de geledingen van de school. Het College van Bestuur wordt voor deze vergaderingen in de regel als adviseur uitgenodigd. Daarnaast vergaderden de medezeggenschapsraden in 2017 twee keer met de Raad van Toezicht.

Het jaarverslag 2017 van de medezeggenschapsraden wordt gepubliceerd op het besloten deel van de website.

1.8 Samenwerkingsverbanden

De Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland vindt het belangrijk om actief deel te nemen in samenwerkingsverbanden en netwerken:

- Regionaal Samenwerkingsverband Eindhoven en Kempenland
Voorzitterschap algemeen bestuur en vanuit de locaties deelname aan het scholenoverleg
- Netwerk tweetalig onderwijs (TTO)
Voorzitterschap netwerk.
- Samenwerkende scholen ORION
Lidmaatschap schoolleidersoverleg, portefeuillehouderschap ICT en deelname aan de stuurgroep kwaliteitszorg en diverse werkgroepen
- European Council of International Schools (ECIS)
Lidmaatschap
- Council of International Schools (CIS)
Lidmaatschap
- Internationaal Baccalaureate Organization
Lidmaatschap
- New England Association of Schools and Colleges (NEASC)
Lidmaatschap
- Deelname aan raden van advies, besturen, werkgroepen en overlegorganen:
 - Lidmaatschap Raad van Advies Fontys Hogescholen
 - Voorzitterschap Wetenschaps Oriëntatie Nederland (WON) – regio Zuid
 - Lidmaatschap bestuur Stichting vmbo
 - Lidmaatschap Adviesgroep vmbo
 - Lidmaatschap en deelname aan werkgroepen in het kader van de Educatieve agenda Eindhoven
 - Bestuurslidmaatschap en voorzitterschap van samenSOM, voorheen Vereniging Informatie Beheer Onderwijs
 - Deelname aan Convo overleg Eerste Opvang Allochtonen (EOA)
 - Lid van het bestuur van de Dutch International Secondary Schools (DISS)
 - Lid van het bestuur van de Dutch International Primary Schools (DIPS)
 - Samenwerking met de Technische Universiteit Eindhoven en Fontys Hogescholen aangaande bèta onderwijs.
 - Summa College, afstemmingsoverleg en diverse projecten
 - School 23, afstemmingsoverleg en diverse projecten
 - TRION

2. Vestigingen, opleidingen en verdeling leerlingenaantallen

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de vier verschillende vestigingen van de Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland. De verdeling van de leerlingen over de verschillende locaties en de verdeling van de leerlingen in schoolsoorten wordt weergegeven.

2.1 Verschillende vestigingen van de Stichting

Stedelijk College Eindhoven, Locatie Oude Bossche Baan

- Alle leerwegen van het vmbo (inclusief mavo en leerwegondersteunend onderwijs)
- Leerwerktraject-klassen
- Eerste opvang anderstaligen EOA

Stedelijk College Eindhoven, Locatie Henegouwenlaan

- Gymnasium (ook tweetalig)
- Atheneum (ook tweetalig)
- Havo (ook tweetalig)
- Mavo (ook tweetalig)

International School Eindhoven (ISE) Secondary Division

- Secondary Department International Baccalaureate Middle Years Program (IB-MYP)
- Secondary Department International Baccalaureate Diploma Years Program (IB-DP)

International School Eindhoven (ISE) Primary Division

- Dutch Primary Department (Dutch National Curriculum)
- International Primary Department

2.2 Opbouw van de school

Omdat het vmbo (inclusief mavo) voorkomt op zowel locatie Oude Bossche Baan als locatie Henegouwenlaan vormt deze opleiding het grootste aandeel in de totale leerling populatie van de Stichting. Het ziet ernaar uit dat deze opleiding de weg omhoog weer heeft gevonden. In de eerste opvang anderstaligen zet de stijgende trend door.

Bij de locatie Henegouwenlaan loopt in het kader van de demografische ontwikkeling het vwo verder terug, terwijl de leerlingentoeename in algemeen leerjaar, vmbo en havo zorgt voor een toename van het aantal leerlingen op deze locatie.

De groei van de ISE ten opzichte van 1 oktober 2016 bedroeg tussen 9 en 10%, waarbij het leerlingenaantal aan de International Primary Department ten opzichte van het jaar ervoor toenam met 6.3 % en dat van de Secondary Department met 16%. De groei van afgelopen jaar is reeds opgevangen, deels ook met de ingebruikname van de nieuwe vleugel van de Primary School. De groei zal naar verwachting de komende jaren aanhouden.

Verdeling leerlingenaantallen over de schoolsoorten:

Fotomoment 1 oktober	2017	2016	2015	2014
Algemeen leerjaar 1	150	199	162	139
VMBO	1.142	1.133	1.090	1.032
HAVO	517	469	420	429
VWO	559	581	626	659
VAVO	13	39	27	28
EOA	201	188	169	130
COA	-	29	23	
Zorgklas	24	12	16	13
Secondary Division	391	338	322	304
Primary Division	689	648	585	568
Totaal	3.686	3.636	3.440	3.302

3. Doelstellingen en resultaten over 2017

Hieronder wordt een nadere duiding weergegeven van de ontwikkelingen en belangrijke andere toekomstgerichte besluiten die in meer of mindere mate kenmerkend zijn voor het verslagjaar. Feiten en gebeurtenissen die in samenhang mogen worden gezien, omdat er sprake is van doorlopende ontwikkelingen die verband houden met de visie en missie en die verwoord zijn in het schoolplan 2014-2018.

3.1 Excellente en regelluwe school

De in 2013 ingeslagen weg naar het bereiken van de status "excellente school" is na VWO (2013) VWO en HAVO (2014) in 2015 tot een voorlopig hoogtepunt gekomen voor alle drie de opleidingen van de locatie Henegouwenlaan. Deze toekenning geldt voor drie jaren, van 2015 t/m 2017, dus ook voor het verslagjaar 2017. Het bereiken van de status excellente school heeft voor de Henegouwenlaan ook de weg geopend om deel te nemen aan het project "regelluwe school". In dit project mag afgeweken worden van (knellende) regelgeving. De school heeft goedkeuring gekregen voor de eerste twee aanvragen met als accenten alternatieve routes voor examinering en beleidsvrijheid voor verlenen van bevoegdheid en/of bekwaamheid van docenten. Op de aanvraag zijn in 2016 concrete acties uitgezet en werden positieve resultaten bereikt. In 2017 zijn alle leerlingen die eindexamen hebben gedaan in slechts een deel van de vakken, nadat ze in 2016 waren gezakt, voor 100 % geslaagd. Verder zijn er nog twee nieuwe regelfwijkingen aangevraagd. Allereerst is toestemming gevraagd om leerlingen in elk leerjaar examen te mogen laten doen. Ook hiervoor heeft de school toestemming gekregen. Als laatste mogen leerlingen het IB cijfer English inzetten om het CE eindcijfer van het vak Engels te vervangen. De mogelijkheid om binnen het project regelluwe school deel te nemen biedt kansen om meer maatwerk voor leerlingen te realiseren.

3.2 TRION Opleidingsschool

December 2015 is de stichting als penvoerder een vierjarige subsidie toegekend om het project Opleiden in de School vorm te geven. Dit project borduurt voort op een samenwerkingsovereenkomst tussen onze scholen, de lerarenopleiding van Fontys en het Jan van Brabant College om studenten te laten leren in de praktijksetting, een combinatie tussen theorie en praktijk die al geruime tijd aan de locatie Henegouwenlaan op professionele wijze wordt gepraktiseerd. In het verslagjaar 2016 heeft het project de officiële benaming TRION gekregen en is een solide basis gelegd om met vertrouwen de accreditatie in schooljaar 2018-2019 tegemoet te zien. In het schooljaar 2017-2018 zijn het Pius X en de ALO (FSH) aangesloten binnen Trion. De stichting is verantwoordelijk voor de projectleiding. De opleidingsschool vormt een belangrijke pijler onder de professionele leergemeenschap die de stichting wil zijn. Het Trion opleidingsplan, professionaliseringsplan en kwaliteitszorgplan zijn in ontwikkeling en ondersteunen de ambitie om tot volwaardige Opleidingsschool uit te groeien en bieden kansen om na de accreditatie verder een rol van betekenis te spelen in het HRD-beleid van de stichting.

3.3 Inspectieoordelen

Het resultatenoverzicht van de inspectie voor het verslagjaar 2017 laat een positief beeld zien. Voor beide locaties van het Stedelijk College Eindhoven wordt boven het landelijk gemiddelde gescoord, in het geval van de rubriek Onderwijspositie ten opzichte van het basisschooladvies aan de Oude Bossche Baan zelfs zeer ruim boven dit gemiddelde. De rubriek Bovenbouwsucces aan de Henegouwenlaan valt eveneens op in positieve zin, de Doorstroomsnelheid Onderbouw aan deze locatie blijft enigszins achter in dit beeld. Op de locatie Henegouwenlaan wordt uitgebreid onderzoek gedaan naar de oorzaken. Met name het fenomeen doubleren wordt uitgebreid onder de loep genomen. Belangrijk gevolg van het overwegend positieve resultaat is dat deze onderwijsresultatenoverzichten leidend zijn voor de wijze waarop de inspectie het toezicht op de onderwijsinstellingen inricht en vormgeeft.

3.4 Tevredenheidsonderzoeken

De onderzoeken naar tevredenheid onder leerlingen en ouders zijn een jaarlijks onderdeel van de kwaliteitscyclus van de stichting en haar scholen. Jaarlijks worden de vragen van *Vensters voor Verantwoording* afgenomen. Afwisselend worden jaarlijks ofwel de medewerkers danwel de leerlingen en ouders bevestigd via eigen vragen van de Stichting. Deze vragen zijn gebaseerd op de vijf kernkwaliteiten van de Stichting. De scholen inventariseren zo op systematische wijze hoe er gedacht wordt over de school op het gebied van onderwijs en veiligheid en over de organisatie en het beleid. Op basis van de resultaten kunnen de scholen zich continue blijven verbeteren.

In verslagjaar 2017 zijn vragenlijsten uitgezet met daarin de vragen van *Vensters voor Verantwoording* van de VO-raad en eigen vragen met betrekking op de kernkwaliteiten. Deze vragenlijsten zijn uitgezet onder leerlingen en ouders. De vragen van *Vensters voor Verantwoording* zijn landelijk gestandaardiseerd en de gegevens uit de onderzoeken worden gepubliceerd op de website *Scholen op de Kaart* van de VO-raad, voorzien van een landelijk benchmark².

De tevredenheid van leerlingen, zowel voor de locatie Henegouwenlaan als Oude Bossche Baan, laat een stijgende tendens zien. Die tendens geldt zowel ten opzichte van voorgaande jaren als ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Het gemiddelde cijfer (range 1-10) voor de locatie Oude Bossche Baan ligt zelfs bijna een heel punt hoger (6,9) ten opzichte van 2016 (6,1). De locatie scoort op gemiddelde tevredenheid hoger dan het landelijke gemiddelde (6,6), waar dat in 2016 nog onder het gemiddelde lag. Opvallend hoog wordt gescoord op het item *Docenten behandelen mij met respect* (beide locaties 8,0). Dat beeld zien we zowel in de resultaten van *Vensters* als in die van het kernkwaliteitenonderzoek: de scores op *respectvol (relatie met leerlingen)* liggen voor beide locaties hoog; hoger dan 3 op een 5-puntsschaal. Eveneens opvallend hoog liggen de scores op de kernkwaliteit *veiligheid*. Op een schaal van 5 scoort de locatie Oude Bossche Baan zelfs een 4,8 - wat zich ook liet zien in het behalen van het vignet 'Gezonde School' op het gebied *Welbevinden en Sociale Veiligheid*. Op beide locaties is de score op *aansluiten bij gebeurtenissen uit het nieuws (Vensters voor Verantwoording)* voor verbetering vatbaar. De scores liggen voor beiden lager dan 3 op een 5-puntsschaal. In het nieuwe schoolplan (2018-2022) wordt daar verder op ingezet.

Wat *ouders* betreft laten de scores op tevredenheid over de locatie Henegouwenlaan en de Oude Bossche Baan in 2017 een toename zien. Op beide scholen ligt de gemiddelde score op tevredenheid van ouders boven een 7,5 (*Vensters voor Verantwoording*). Op de locatie Henegouwenlaan is dat zelfs een 8,1. Dat is hoger dan het landelijke gemiddelde (8,0) en 0,6 punten hoger dan vorig jaar. Met name het aanbod in onderwijs (uitdagend aanbod) wordt een hoog cijfer toegekend (8,4) en ook het mentoraat wordt er zeer positief gewaardeerd (8,6). In het kernkwaliteitenonderzoek liggen de scores op de kernkwaliteit *Transparantie (o.a. relatie met de mentor)* voor beide locaties hoog (hoger dan 3,5 op een 5-puntsschaal).

De tevredenheidsonderzoeken van de stichting zijn in 2017 opnieuw onder de loep genomen. Dit met het oog op het oude schoolplan - en ontwikkelingen ten behoeve van het nieuwe schoolplan van de stichting dat met ingang van schooljaar 2018-2019 van kracht zal zijn. De werkgroep die zich stichtingsbreed met de onderzoeken bezighoudt zal vanaf 2018 gegevens uitgebreider kunnen analyseren en publiceren- nog beter aansluitend op de koers en kernkwaliteiten van de stichting en de wensen van haar (netwerk)partners. Deze ontwikkeling zal naar verwachting in 2018 worden geïmplementeerd.

² Bron: Landelijke benchmark Van Beekveld & Terpstra Organisatieadviesbureau
<https://www.scholenopdekaart.nl/Middelbare-scholen/2700/1107/Stedelijk-College-Eindhoven/Tevredenheid-leerlingen>

3.5 Accreditatie ISE

In december 2017 is de ISE bezocht door een accreditatiecommissie met leden van de Council of International Schools (CIS) and the New England Association of Schools and Colleges (NEASC). Het proces van re-accreditatie vraagt directe betrokkenheid van alle stakeholders, waaruit ongeveer 10 commissies gevormd zijn. Zij hebben alle aspecten van de school, inclusief governance, financiën, organisatie en de kwaliteit van leren en lesgeven, getoetst. Voorafgaand aan dit bezoek heeft de school een intensief proces van zelf-evaluatie doorlopen.

In februari is het rapport met daarin de bevindingen door de commissie afgegeven. De ISE heeft aan alle accreditatie-eisen voldaan en heeft een positieve beoordeling ontvangen. Zo werd aangegeven dat de school toegewijd is aan het verbeteren van haar onderwijs, over een goed tweetalig programma beschikt, de juiste benadering in differentiëren hanteert en dat de juiste ondersteuning, begeleiding en zorg wordt geboden. De ISE heeft mede met deze beoordeling, de verandering van directeur en de verhuizing naar de campus, een solide basis voor de komende jaren gelegd.

Uit het rapport:

"The school has grown in size and complexity in recent years and the Executive Board should be applauded for their effort in ensuring that institutional support structures, necessary for teaching and learning, have kept pace with this growth. The ISE Director's new vision and excellent working relationship with the Executive Board will propel the school forward into an exciting and dynamic future for students and staff. The Executive Board and Director continue to plan for expansion to accommodate future growth."

3.6 Project Gezonde School

Alle betrokkenen bij het onderwijs hechten groot belang aan een gezonde en veilige leeromgeving. De overheid heeft dit belang verder onderstreept door de richtlijnen voor de scholen, in het bijzonder die ten aanzien van pesten, aan te scherpen en de inspectie opdracht te geven tot toezicht op de uitvoering daarvan. Op stichtingsniveau is vanwege deze extra aandacht een aantal documenten herzien.

Het Stedelijk College Oude Bossche Baan heeft in 2017 het themacertificaat "Fysieke en Sociale Veiligheid" van de Gezonde School gekregen en in januari 2018 het themacertificaat Relaties en Seksualiteit. Dat wij beide certificaten hebben gekregen is een bevestiging van wat we op de locatie doen op het gebied van gezondheidseducatie, sociale omgeving, signalering en beleid om een zo veilig mogelijke school te creëren en te houden voor leerlingen en personeel. Nu wij dit vignet gekregen hebben mogen wij ons gedurende drie jaar een Gezonde School noemen.

3.7 Klachten

Via de Algemene Onderwijsbond heeft het College van Bestuur van de SPVOZN in 2017 een klacht bereikt van een personeelslid m.b.t. terugvordering van vakantieverlofuren, het verzoek is gehonoreerd.

3.8 Integraal Huisvestings Plan (IHP)

Eind januari 2017 heeft de stichting de beschikking ontvangen die het mogelijk maakt om nieuwbouw voor de locatie Henegouwenlaan te realiseren. Gedurende 2017 is er uitgebreid overleg geweest met de gemeente Eindhoven over de inhoud van het "uitvoeringsverslag" wat er in geresulteerd heeft dat eind 2017 een akkoord is bereikt over de gefaseerde realisatie van de nieuwbouw. Er zijn afspraken gemaakt over de fasering van de bouw: een deel van de leerlingen zal tijdens de bouw onderwijs blijven volgen op de huidige locatie, terwijl een ander deel onderwijs zal volgen in een leegstaand schoolgebouw in de directe omgeving. In 2017 heeft de stichting vooruitlopend op het definitieve akkoord met de gemeente een selectieprocedure doorlopen om een architect te kiezen. Het bouwtraject zal worden opgestart in 2018 met een vermoedelijke oplevering in 2020.

In juli 2017 is een nieuw onderwijsgebouw opgeleverd met veertien onderwijslokalen op de locatie van de internationale school. De realisatie van deze lokalen zorgt er voor dat de groei van leerlingenaantallen de eerste jaren kan worden opgevangen. Tevens is een start gemaakt met het ontwikkelen van groeiscenario's zodat we op toekomstige ontwikkelingen zijn voorbereid.

3.9 Wijziging samenstelling RvT en CvB

De Raad van Toezicht heeft qua samenstelling in 2017 een wijziging ondergaan. Per 26 oktober 2017 is Cora van Nieuwenhuizen benoemd tot minister van Infrastructuur en Waterstaat in het kabinet Rutte III. Per gelijke datum heeft zij het voorzitterschap van de Raad van Toezicht van de Stichting voor Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland neergelegd. Deze taken worden voorlopig waargenomen door plv. voorzitter Wim Bens.

Per 1 november 2017 heeft de Raad van Toezicht Petra de Bruijn benoemd tot nieuw lid van het College van Bestuur van de Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland. Zij volgt Ben Neggers op die, na een loopbaan van veertig jaar, de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Ben Neggers is als lid van het College van Bestuur officieel per 1 september 2017 teruggetreden en gaat per 1 januari 2018 met pre-pensioen

3.10 Aanstelling stafmedewerker kwaliteitszorg

Per 1 februari 2017 is een stafmedewerker kwaliteitszorg benoemd. Het betreft een nieuwe functie met als doel de kwaliteitszorg binnen onze stichting verder te ontwikkelen en te professionaliseren. Waar het takenpakket van stafmedewerker informatisering sterk ICT-georiënteerd was en met betrekking tot kwaliteitszorg faciliterend, is bij de nieuwe functie het accent juist meer gelegd op kwaliteitszorg en kwaliteitsverbetering, waarbij de vertaling van strategisch beleid en externe regelgeving naar het tactisch/operationele niveau binnen de organisatie centraal staan. Ondersteunende activiteiten ten behoeve van het CvB en de opleidingsdirecties en de (beschrijvende) planning & control-functie op het terrein van onderwijs en organisatie vormen de leidraad. Een nadere invulling zal primair gericht zijn op faciliterende, ondersteunende en coachende activiteiten, deels ten behoeve van de opleidingsdirecties zelf en deels ook met een invulling in het primaire proces. Kaders worden gehanteerd met betrekking tot bevoegdheden zoals die binnen de opleidingsdirectie zijn belegd met betrekking tot o.a. opdrachten, verantwoording en beoordeling van opbrengsten.

3.11 Start ontwikkeling schoolplan 2018-2022

In het voorjaar 2018 heeft een commissie uit diverse geledingen van onderwijzend personeel en management een voorstel gemaakt met betrekking tot competenties van leerlingen zoals wij deze verwachten in 2022, aan het einde van het nieuwe strategisch beleidsplan. Deze zijn besproken in de teams en dienen als basis voor de verdere discussie omtrent het beleidsplan. In de loop van 2017 is de basis gelegd voor het stichtingsbrede deel van het beleidsplan mede betreffende het nieuw te formuleren gedeelte over missie en visie. Doelstelling is dat na het vaststellen van dit A-deel begin 2018 nog voor de daarop volgende zomervakantie het totale beleidsplan bestaande uit genoemd A-deel en de afzonderlijke delen per opleiding, het zogenaamde B-deel, door College van Bestuur, Raad van Toezicht en Medezeggenschapsraden wordt bekrachtigd.

3.12 Voorbereiding nieuw informatiesysteem voor FZ en HR

Kwaliteitsverbetering staat binnen de Stichting hoog op de agenda. In 2017 is onder meer de keuze gemaakt om ten behoeve van de financiële administratie en HR/Salarisadministratie over te gaan naar een geïntegreerd pakket. De (basis)implementatie van deze nieuwe software heeft plaatsgevonden in de tweede helft van 2017 en de mogelijkheden zullen verder worden uitgebouwd in de komende paar jaren. Er zijn workflows ingericht en er komen dashboards beschikbaar die als doel hebben de administratieve processen efficiënter te laten verlopen en betere managementinformatie beschikbaar te stellen aan verschillende lagen in de organisatie.

3.13 Inkoopbeleid

De stichting heeft actief uitvoering gegeven aan het vastgestelde inkoopbeleid, daarnaast is het inkoopbeleid verder ontwikkeld door het uitvoeren van een spendanalyse met als resultaat een daaraan gekoppelde aanbestedingskalender. In 2017 is een aantal aanbestedingen uitgevoerd en afgerond;

- Audiovisuele presentatiemiddelen: een Europese aanbesteding gericht op het werven van een adviseur voor AV-presentatiemiddelen voor onderwijsgebruik;
- Energie: het selecteren van energieleveranciers voor gas en elektriciteit. Deze aanbesteding is samen met andere schoolorganisaties uitgevoerd;
- Schoolmeubilair: tender voor de inrichting van de nieuwe klaslokalen op de locatie van de internationale school;
- Architectenselectie: aanbesteding voor het selecteren van een architect met betrekking tot de nieuwbouw van de locatie Henegouwenlaan;
- Firewall: aanbesteding voor het selecteren van software en hardware, die er voor zorgen dat het computernetwerk van de stichting wordt beschermd tegen ongewenste indringers.

3.14 Eindhoven On Stage

In 2017 heeft de eerste editie van Eindhoven On Stage plaats gevonden in het Parktheater in Eindhoven. Hier hebben de vmbo leerlingen van de locaties Oude Bossche Baan en Henegouwenlaan deelgenomen. Met het project wordt beoogd om jongeren te helpen met hun toekomstdromen en beroepskeuze door middel van het opbouwen van een persoonlijk, duurzaam en lokaal netwerk van professionals, om een betere schoolkeuze te maken en daarmee schooluitval te voorkomen. Naast activiteiten op school, bijvoorbeeld in mentorlessen en lessen loopbaanoriëntatie zijn leerlingen op 28 maart in contact gekomen met ongeveer 200 beroepsbeoefenaars. Twee weken later zijn de leerlingen tijdens de doe-dag op bezoek geweest bij deze bedrijven.

4. Ondersteuning en begeleiding

Binnen de Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland wordt er gekoerst op kwalitatief goed onderwijs, dat minimaal voldoet aan de kwaliteitseisen van de inspectie. Hierbij speelt de geboden ondersteuning aan en begeleiding van de leerlingen een belangrijke rol. Binnen het Samenwerkingsverband is afgesproken dat de ondersteuningsbehoefte van een leerling betrekking heeft op de aard van de capaciteiten en mogelijkheden van de betrokken leerling die nodig zijn om een schoolloopbaan succesvol af te sluiten dan wel succesvol een arbeidstoeleidingstraject te doorlopen. Kernpunt is dat vooral gekeken wordt wat een leerling wél kan en waar kansen en mogelijkheden liggen. De scholen binnen de stichting beschikken over een structuur van planmatig handelen (beschreven in het schoolondersteuningsprofiel), waarin tijdig problemen op het gebied van leren, opgroeien en opvoeden worden gesignaleerd en aangepakt (PDCA). Het schoolondersteuningsprofiel is een document, specifiek ingericht per locatie, waarin de activiteiten beschreven zijn, die worden ondernomen om deskundige ondersteuning te bieden aan leerlingen.

In dit bestuursverslag wordt aandacht besteed aan de thema's ondersteuning, vroegtijdig schoolverlaten, maatwerk en leerwegondersteuning en/of externe financiering voor leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring (TLV). Tevens komt hier het thema onderwijstijd aan bod.

4.1 Ondersteuningsplan

De Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland heeft met het Stedelijk College Eindhoven (locaties Oude Bossche Baan en Henegouwenlaan) en de Internationale School Eindhoven drie ontwikkelingsgerichte scholen met een veilig pedagogisch klimaat. Dit vormt een basis voor de organisatorische en pedagogische ondersteuning die de locaties nastreven. Zowel het Stedelijk College Eindhoven, als de Internationale School Eindhoven heeft een goede (basis)ondersteuning, zodat leerlingen binnen de kaders van het ondersteuningsprofiel onderwijs op maat kan worden geboden.

Een aantal leerlingen heeft cognitieve en/of sociaal-emotionele problemen die hen belemmeren in hun persoonlijke ontwikkeling en/of schoolloopbaan. Om deze leerlingen een reële kans binnen het regulier onderwijs te geven, bieden de scholen binnen de stichting hen ondersteuning in de vorm van bijvoorbeeld studiehulp, remediale hulp of remedial teaching, huiswerkbegeleiding, mentorlessen, keuzelessen, ed. Extra ondersteuning wordt bij voorkeur op een integrale manier geboden. Dit betekent dat onderwijs, begeleiding en (extra) ondersteuning zoveel mogelijk in samenhang worden verzorgd. Binnen de teams, die rond de leerlingen georganiseerd zijn, zijn hierbij alle begeleiders actief betrokken. De mentor heeft hierin een centrale rol, is de spil. Stelregel is dat alle ondersteuning begint en eindigt bij de mentor. In de teams vinden leerlingenbesprekingen plaats waarin klassen en individuele leerlingen worden besproken. De integrale leerlingenondersteuning heeft een planmatig karakter waarbij zo nodig externe deskundigheid wordt ingeroepen.

Docenten en mentoren in het bijzonder, kunnen niet alle problemen die zich voordoen oplossen. Ook de inzet van interne specialisten, zoals leerlingbegeleider, leerlingcoach, ondersteuningscoördinatoren en orthopedagoog is niet altijd voldoende. Het gedrag of het probleem van een leerling kan dusdanig zijn, dat verwijzing naar een externe instantie nodig is. Dit proces (bijvoorbeeld aanvraag Toelaatbaarheidsverklaring) wordt voor een aantal leerlingen vanuit de ondersteuningsklas (interne rebound klas) begeleid. Door de inzet van de ondersteuningsklas kan de leerling vaak weer terug worden geplaatst binnen de reguliere onderwijssetting of behalen zij een diploma door middel van maatwerkoplossingen.

4.2 Passend onderwijs en het samenwerkingsverband

De locaties van het Stedelijk College Eindhoven en de Primary en Secondary school op de campus zijn uitdagende scholen met een veilig pedagogisch klimaat. Dit wordt bereikt door een duidelijke structuur te waarborgen. Een aantal van onze leerlingen heeft problemen op cognitief en/of sociaal-emotioneel vlak, waardoor hun persoonlijke ontwikkeling en schoolloopbaan in gevaar zijn. De reguliere ondersteuning die school bied is niet toereikend voor deze leerlingen.

Om deze leerlingen toch een kans binnen het regulier onderwijs te geven, wordt er vanaf 2011 meer planmatig de basisondersteuning aangeboden door middel van een integrale aanpak (integrale leerlingondersteuning). Hiermee wordt bedoeld dat er handelingsgericht wordt gewerkt (HGW) en de

planmatige ondersteuning hierdoor steeds meer en beter geïntegreerd wordt/is in de reguliere basisondersteuning. Door voor een integrale leerlingondersteuning te kiezen lukt het ons steeds beter om de leerlingen optimaal te begeleiden en die hulp en ondersteuning te bieden die zij nodig hebben. Integrale leerlingondersteuning houdt in dat iedereen die met een leerling met problemen te maken heeft, op de hoogte is van diens problematiek en basis- of extra ondersteuning die de leerling nodig heeft.

Integrale leerlingenondersteuning is geen dekkende oplossing voor alle problemen. Er zitten grenzen aan de geboden ondersteuning en begeleiding. Docenten zijn niet altijd toegerust om goed met problemen buiten de basisondersteuning om te kunnen gaan. Het gedrag of de leerproblemen van een leerling kunnen dusdanig zijn, dat lichte of zelfs zware ondersteuning nodig is. Als de ondersteuningsbehoeften de school te boven gaat, is er een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig om deze ondersteuning te bekostigen of te kunnen plaatsen in het Speciaal Onderwijs. Deze wordt bij het samenwerkingsverband (SWV) aangevraagd.

Een aantal plannen vanuit het samenwerkingsverband is in de school als volgt vorm gegeven:

- De samenwerking met speciaal onderwijs intensiveren.
- Door middel van jaarlijkse studiedagen en workshops worden docenten geprofessionaliseerd met betrekking tot het schoolprofiel, docentrollen en pedagogische en didactische aanpak van (ondersteuningsbehoeftige) leerlingen.
- Het beleid ten aanzien van het werken met leerlingen op het grensgebied met het praktijkonderwijs (PRO) wordt aangepast, omdat er geen vangnetfunctie voor PRO-leerlingen meer bestaat sinds de invoer van Passend Onderwijs.
- Het (aanname)beleid voor de leerwerktrajecten wordt middels PDCA geëvalueerd, aangepast en verder gepromoot.
- Scholing van docenten: Er wordt in kaart gebracht welke ondersteuning de docenten nodig hebben om met de "veranderende leerling" te kunnen omgaan en te begeleiden bij zijn schoolloopbaan en persoonlijke ontwikkeling. De school richt de organisatie zodanig in dat begeleiding en scholing voor de docenten wordt geregeld met het oog op de "veranderende leerling" die het Passend Onderwijs met zich meebrengt. Hier kan gebruik worden gemaakt van studenten toegepaste psychologie die hier naar onderzoek verrichten en acties uitzetten.
- Docenten succeservaring laten opdoen met maatwerk leerlingen.
- PDCA-cyclus op leerlingondersteuning naleven. Feedback geven op de gemaakte ontwikkelingsperspectief plan (OPP) en groepshandelingsplan (GHP).
- Handelings- en Opbrengst Gericht blijven werken en doorvoeren in de bovenbouw.
- In 2016 is er een werkgroep meerbegaafdheid gestart op de Henegouwenlaan. Naast herkennen en erkennen van meerbegaafdheid heeft de groep als doel het inspelen op de leerbehoeften van deze groep leerlingen, die een meer dan gemiddelde intelligentie hebben. Hier blijft aandacht voor.

En een aantal plannen is al in werking:

- Het in kaart brengen van leerlingkenmerken en ondersteuningsbehoeften gebeurt reeds op de locatie OBB.
- De samenwerking met de Taalbrug, de Mytyschool, het DOK en de Korenaer is geïntensiveerd.
- Op de OBB zijn 3 vakdocenten met RT bevoegdheid aangenomen en een extra orthopedagoog.
- De docenten succeservaring laten opdoen met maatwerk leerlingen.
- Het basisondersteuningsprofiel is vastgesteld.
- Extra ondersteuningsprofiel van de leerling wordt in kaart gebracht middels OPP.
- Kijkwijzer docentrollen, interne audit, docentcoaching en collegiale consultatie is geborgd (locatie OBB).
- Het tegengaan van Vroegtijdig Schoolverlaten door preventief te handelen.

- Onderzoeken vanuit Fontys naar de executieve functies (met name de inhibitie) bij eerstejaars leerlingen en hoe docenten hierop handelen en zouden moeten handelen. Er worden schooljaar 2017-2018 acties uitgezet die in 2018-2019 moeten worden voortgezet.

4.3 Vroegtijdig schoolverlaten (vsv)

Op 25 april 2008 sloten de meeste besturen van de onderwijsinstellingen van de regio Zuidoost-Brabant (regionummer 37) een samenwerkingsovereenkomst over het terugdringen van het aantal voortijdige schoolverlaters in de jaren 2008 tot en met 2011. Een subsidie voor de ontwikkeling en uitvoering van onderwijsprogramma's, gericht op het voorkomen van schooluitval, werd voor de periode 2008-2011 beschikbaar gesteld waarmee een programma van maatregelen voor het gehele samenwerkingsverband VO en MBO kan worden gerealiseerd.

In het vervolg op het Convenant Voortijdig schooluitval, heeft de school ook in 2015 in de samenwerking met de verschillende werkgroepen aansprekende resultaten tot stand gebracht. Dit wordt gedaan door het monitoren van leerlingen die hun diploma hebben behaald binnen vmbo en de overstap moeten maken naar het MBO. Leerlingen die de overgang van het vmbo naar het MBO maken kunnen "uit beeld" raken en daarmee niet voldoen aan het startkwalificatiebeleid. Vanaf 2010 heeft de locatie Oude Bossche Baan in samenwerking met overige scholen en de gemeente onder andere een digitale applicatie gerealiseerd die de overgang van schoolverlaters van het vmbo naar het MBO registreert waardoor de overgang beter kan worden gemonitord. Dit levert een positieve bijdrage aan leerlingvolgsystemen over de diverse schoolsoorten heen. Door preventief op te treden en extra voorlichting en studiebegeleiding te bieden kan het vroegtijdig schoolverlaten worden gereduceerd. Ook zorgt een vroege signalering van ondersteuningsleerlingen ervoor dat in een eerder stadium hulp kan worden aangeboden c.q. ingeschakeld. Daarnaast is een aantal tussentijdse maatwerktrajecten succesvol uitgevoerd waarbij middels een zogenaamde 'warme overdracht' de instroom naar het SUMMA heeft plaatsgevonden. Dit thema blijft een belangrijk aandachtspunt voor de toekomst.

4.4 Lichte-, zware ondersteuningsbehoefte of toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) was bedoeld om leerlingen binnen het vmbo extra begeleiding te kunnen bieden. Dit is binnen ons Samenwerkingsverband omgezet in lichte ondersteuning. Omdat de locatie Oude Bossche Baan het vmbo in de volle breedte aanbiedt, komt op deze locatie ook het hoogste percentage leerlingen met lichte (en ook zware) ondersteuning voor.

Vanaf 2009/2010 wordt gewerkt op basis van een integraal plan met als doel de rendementen, maar ook de plaatsing van leerlingen in de best haalbare leerweg, te verbeteren. Het is niet mogelijk dat leerlingen zich aanmelden met een advies voor het Speciaal onderwijs. Mogelijk zijn er wel leerlingen in het reguliere onderwijs die worden opgevangen met een specifiek arrangement.

Docenten zijn inmiddels doende om door middel van groepshandelingsplannen (GHP) en ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP) eventuele afstroom of schoolwijziging te onderbouwen. In het GHP en OPP wordt aangegeven welke acties zijn ondernomen om de leerling op niveau te houden. Mocht ondanks alle inzet de school in handelingsverlegenheid komen, wordt er in samenwerking met een onafhankelijke (externe) partij een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) opgesteld en ingediend bij het Samenwerkingsverband. Bij goedkeuring van de TLV wordt plaatsing in het Speciaal Onderwijs goedgekeurd.

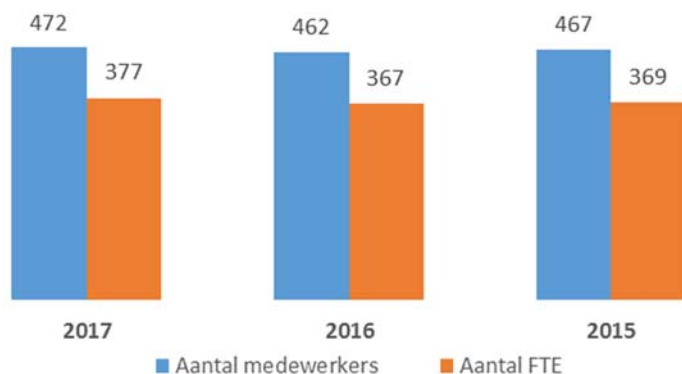
5. Personeel

5.1 Kerncijfers

In deze paragraaf geven we op beknopte wijze de kerngegevens weer van het personeel.

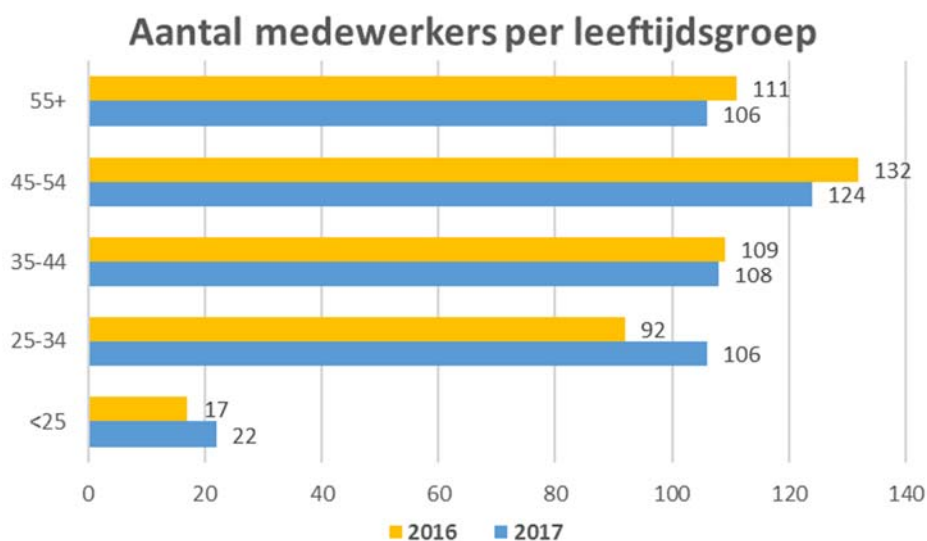
Medewerkers/FTE

Aan de Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland waren per 1 oktober 2017 in totaal 472 personeelsleden verbonden. Het aantal FTE op deze peildatum is met 377 10 FTE hoger dan op 1 oktober 2016. Deze lichte stijging is te verklaren door de groei van het aantal leerlingen op de International School Eindhoven (ISE).

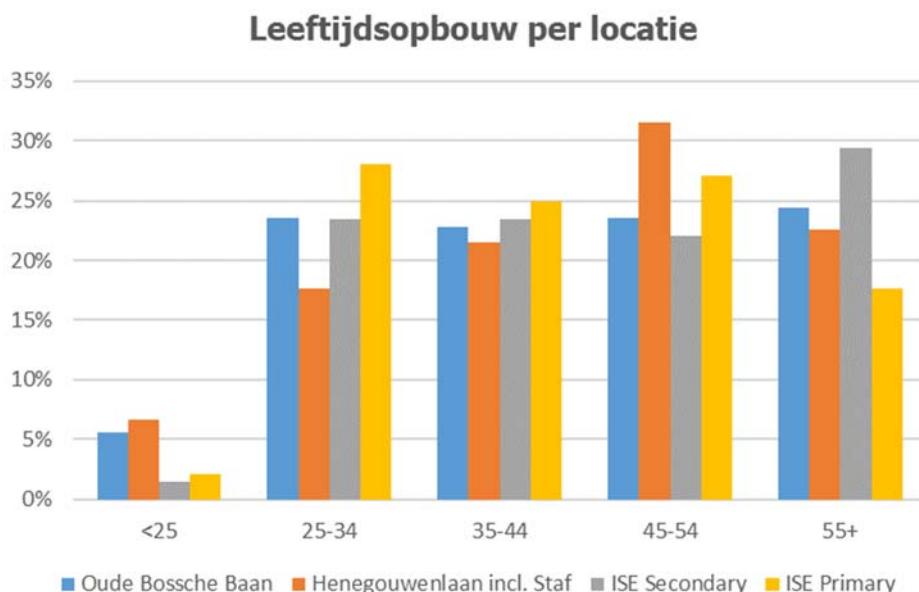

Leeftijd

De leeftijd verdeling wordt in onderstaande grafiek getoond. Er is een lichte stijging van medewerkers tot 35 jaar. De groep van 45 tot 55 jaar is het grootst ondanks de kleine daling van het aantal medewerkers in deze leeftijdsgroep. De lichte daling van het aantal 60 plussers wordt verklaard door (vervroegde) pensionering. De komende jaren blijft er een onverminderde uitstroom door pensionering. De verwachte piek wordt opgerekt en verlegd door de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd. Het aandeel van medewerkers in de eerste drie leeftijdscategorieën tot 45 jaar is met een klein verschil van 6 medewerkers groter dan het aandeel van medewerkers in de leeftijd van 45 jaar en ouder. Stichting breed een evenredige verdeling.

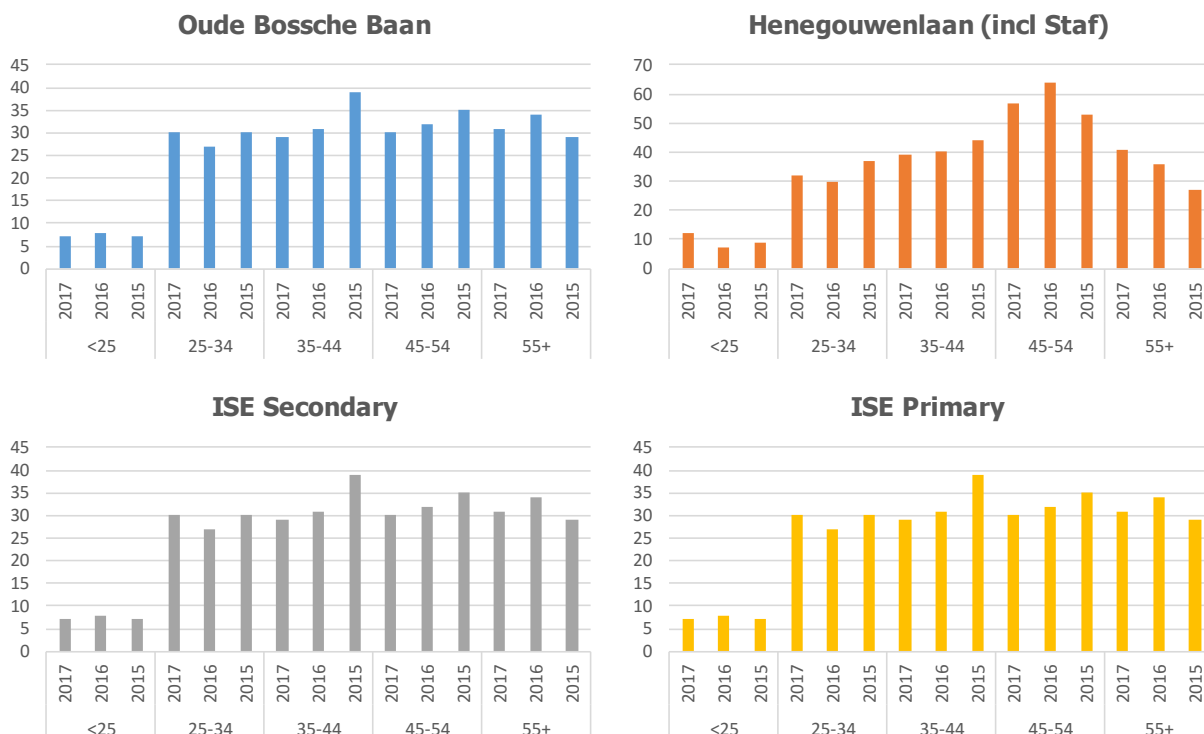

Kijken we in onderstaande grafiek naar leeftijdsopbouw van het personeel per locatie dan ligt het beeld uiteraard genuanceerder.

Wat opvalt is dat de groep 45 tot 55 jarigen op de locatie Henegouwenlaan rijk vertegenwoordigd is; 31,5% van het personeelsbestand op deze locatie. Een meer evenredige verdeling, zoals op de andere locaties, zou in de toekomst wenselijk zijn.

Ontwikkeling leeftijdsopbouw per locatie

Deze grafiek laat zien dat de aantal medewerkers tot 25 jaar op de Henegouwenlaan ten opzichte van 2016 nagenoeg is verdubbeld. Ook is er een lichte stijging in de groep van 25 tot 35 jaar. Gezien eerdere constatering is dit een positieve ontwikkeling, die doorgezet mag worden.

Fulltime/Parttime

Het percentage medewerkers (45%) met een fulltime aanstelling, een aanstelling voor meer dan 0,8 FTE is in de afgelopen drie jaren zo goed als gelijk gebleven.

Vast of tijdelijk contract

De flexibele schil daalt van 13% in 2016 naar 12% in 2017. We vermoeden dat de daling een effect is van de Wet Werk en Zekerheid. Werd in het verleden bij twijfel een tijdelijk dienstverband gecontinueerd, nu wordt het beëindigd. Ook wordt een vlot beoordelingstraject, gevolgd door een aanstelling voor onbepaalde tijd, gezien als een middel om goede docenten te binden, zeker bij tekortvakken.

Man/Vrouw

Binnen de Stichting is het percentage vrouwen op basis van FTE 64%. Kijkende naar het OP in de VO-scholen is de verdeling op basis van aantal FTE: 58% vrouw – 42% man. Dit betekent dat het aandeel van mannelijke docenten binnen het Voortgezet Onderwijs van de Stichting met 42% iets lager is dan het landelijk gemiddelde van 46%. Het aandeel mannelijk docenten binnen het Primair Onderwijs is 10%. Dit is 6% minder dan het landelijk gemiddelde.

Leidinggevende functies

Circa 5,24% van het totaal aantal medewerkers heeft een leidinggevende functie. Met leidinggevende bedoelen we de directeurs en teamleiders op de scholen, de stafhoofden en de leden van het CvB. De meeste leidinggevers op de scholen hebben ook nog enkele onderwijs gerelateerde taken. De verdeling man/vrouw is: 58% man en 42% vrouw.

Arbeidsvoorwaardelijke regelingen

Leeftijdsbewust personeelsbeleid is in de cao opgenomen in de vorm van een individueel keuzebudget dat jaarlijks kan worden ingezet of worden gespaard. Ook kan er voor worden gekozen om het te laten uitbetalen ten behoeve van kinderopvang, extra pensioen of als extra salaris bij medewerkers met een salaris tot en met schaal 8. In 2017 zijn er 26 medewerkers geweest die van deze mogelijkheid gebruik hebben gemaakt, in totaal gaat het om een bedrag van € 12.197. In 2016 was dit € 16.930 en in 2015 € 18.292.

Het aantal medewerkers in het Voortgezet Onderwijs dat gebruik maakt van de oude BAPO regeling of de aanvullend budget regeling (voorheen BAPO) is in schooljaar 2017/2018 verder toegenomen naar 41, ten opzichte van 37 medewerkers in 2016/2017 en 38 in 2015/2016. Met de invoering van het individueel keuzebudget in 2014 is deze regeling versoberd met behulp van een overgangsregeling in de cao.

In het Primair Onderwijs is het aantal deelnemers in schooljaar 2017/2018 met 10 gelijk gebleven aan 2016/2017. In 2015/2016 lag dit aantal op 13.

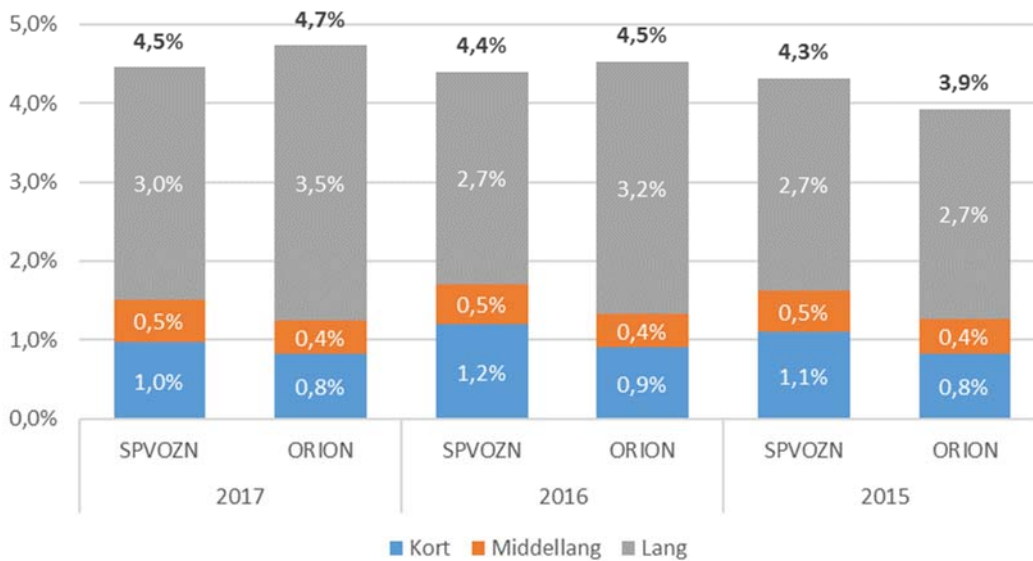
Het aantal medewerkers dat ouderschapsverlof opneemt is toegenomen van 26 in 2015 naar 21 in 2016 en 29 in 2017. De stijgende populariteit hangt samen met de groei van het aantal jonge medewerkers.

Verzuim

De Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland ontvangt jaarlijks een rapportage van de Arbodienst Human Capital Care (HCC). Omdat de ORION-scholen in gezamenlijkheid bij deze Arbodienst een contract hebben afgesloten kan HCC ook kengetallen leveren waardoor de gegevens van de individuele school kunnen worden afgezet tegen de gemiddelde score van alle ORION-scholen³. Deze vergelijking is mede aanleiding geweest tot het nemen van maatregelen om het ziekteverzuim tot aanvaardbare proporties terug te brengen.

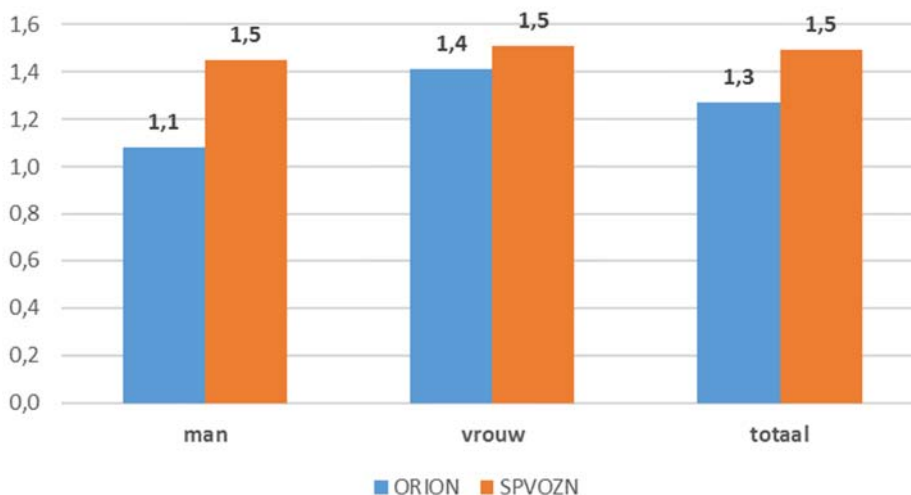
³ Bij de kengetallen Orionbreed moet worden opgemerkt dat de gegevens van zowel complexe scholen in een stedelijke omgeving, als die van categoriale gymnasia in het buitengebied zijn verwerkt.

Verzuimstatistiek SPVOZN - Orionscholen

Bovenstaande grafiek laat zien dat het verzuim% in 2017 onder het ORION-gemiddelde ligt met 4,46% ten opzichte van 4,73%. In verhouding is het kort verzuim hoog te noemen. Dit ligt in de lijn met de hoge verzuimfrequentie in vergelijking met het ORION-gemiddelde, zoals zichtbaar in onderstaande grafiek.

Verzuimfrequentie 2017

De aandacht zal moeten blijven uitgaan naar alle aspecten van het verzuim. In theorie is de meeste winst te behalen bij het langdurig verzuim. De Stichting gaat in 2018 de nadruk leggen op het onderzoeken en pogen te beïnvloeden van het kortdurende, frequente verzuim met als doel langdurig verzuim, zoveel als mogelijk, te voorkomen. Door een actief beleid te voeren en continu in gesprek te blijven met (frequent) verzuimende medewerkers, zal het frequent verzuim en op (middel)lange termijn het langdurig verzuim verminderen.

5.2 Personeelsbeleid

5.2.1 Formatieplan

Elk schooljaar wordt per locatie een formatieplan opgesteld binnen de formatieve kaders die met het College van Bestuur worden afgesproken. Het bestuur baseert deze kaders op een vertaling van het beschikbaar budget naar formatieve ruimte c.q. kengetallen per locatie. Voorts wordt binnen het taakbeleid ruimte gecreëerd vanuit de doelstellingen van het schoolplan 2018-2022.

5.2.2 Functiemix VO

Met name door de LD benoemingen in het kader van het entreerecht (welke inmiddels is afgeschaft) bovenbouw havo/vwo en MYP5/DP1/DP2, zijn we wat betreft de LD formatie boven de functiemix doelstelling uitgekomen. Naar aanleiding van het nieuwe schoolplan, dat in schooljaar 2017/2018 zal worden opgesteld, worden er keuzes gemaakt die mogelijk van invloed zijn op de LC formatie.

Salaris schaal	Start meting	2014	2015	2016	2017	Doelstelling
LB	67,9%	61,5%	61,7%	59,4%	60,2%	54,0%
LC	16,1%	15,3%	13,3%	14,2%	13,5%	21,0%
LD	16,0%	22,9%	24,7%	26,0%	26,4%	25,0%

5.2.3 Participatiewet

Op 1 mei 2015 is de Wet banenafpraak en quotum arbeids-beperkten in werking getreden (kort: Participatiewet). We zien de Participatiewet als een middel om onze maatschappelijke opdracht in te vullen en zijn bezig met het vormen van beleid om kandidaten 'de school' in te krijgen. Momenteel zijn vier medewerkers binnen de Stichting actief met een registratie in het doelgroepenregister, waarvan twee op inleenbasis. Er zijn onder andere contacten gelegd met het UWV Werkbedrijf en andere ORION scholen om informatie uit te wisselen over dit onderwerp en het beleid verder vorm te kunnen geven.

5.2.4 Beheersing uitkeringen na ontslag

Om de instroom in de WW te beperken zijn verschillende maatregelen getroffen:

- We maken naast ons vaste personeel gebruik van een flexibele schil in de vorm van detachings-/uitzendkrachten en adviseurs voor projecten, vervangingen of andere tijdelijke werkzaamheden;
- Er wordt gebruik gemaakt van externe partijen die vertrekkende medewerkers individueel (en in groepsverband) begeleiden van werk naar werk. We zetten hierbij o.a. sollicitatietrainingen, outplacement en loopbaanadvisering in.
- Binnen het samenwerkingsverband ORION worden vraag en aanbod op elkaar afgestemd waardoor goede medewerkers, waarvan het contract om welke reden dan ook niet verlengd kan worden, niet verloren gaan en van werk naar werk worden begeleid.

5.2.5 Scholing en Ontwikkeling

Het beleid om in de gesprekscyclus jaarlijks structureel aandacht te besteden aan scholing en professionaliteit is ook in 2017 onverkort voortgezet, met name door bij de onbevoegde docenten prestatieafspraken te maken om zo snel mogelijk de benodigde diplomering te behalen. Dit heeft geleid tot het behalen van een bevoegdheid van 6 docenten als gevolg van een afgeronde opleiding. Van het doorlopen van een procedure bij DUO om als bevoegd docent aangesteld te zijn, hebben meerdere medewerkers succesvol gebruik gemaakt.

Scholingsuitgaven

Conform het op het schoolplan gebaseerde scholingsplan zijn scholingsaanvragen gehonoreerd, waarbij een relatie is gelegd met de prioriteiten op opleidingsniveau en bij de kernkwaliteiten.

Gerealiseerde scholingskosten 2017:

Locatie / Groep	OP	OOP	Overig	Totaal
<i>Oude Bossche Baan</i>	€ 67.596	€ 10.201	€ 4.560	€ 82.357
<i>Henegouwenlaan</i>	€ 56.149	€ 4.345	€ 1.794	€ 62.288
<i>ISE Secondary</i>	€ 27.987	€ 1.455	€ 2.468	€ 31.910
<i>ISE Primary</i>	€ 25.868	€ 1.131	€ 4.772	€ 31.771
<i>Centraal</i>				€ 22.240
- <i>College van Bestuur</i>			€ 8.871	
- <i>Stafdiensten</i>			€ 13.369	
Totaal				€ 230.566

NB. Onder overig vallen scholingskosten van directie en stafdiensten

Bevoegd lesgeven

Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid Nederland wil bevoegde docenten voor de klas hebben. In specifieke situaties lukt het niet om een bevoegd docent te benoemen op een vacature, bijvoorbeeld bij tekortvakken. In deze omstandigheid worden bij indiensttreding concrete afspraken gemaakt over het behalen van de bevoegdheid. Deze worden vastgelegd in een scholingsplan. Het doel van de afspraken is om zicht te krijgen en te houden op de activiteiten die door de onbevoegde docent worden ondernomen om tijdig de juiste bevoegdheid te behalen.

In 2016 ligt het percentage bevoegde docenten op de scholen voor Voortgezet Onderwijs op zo'n 92% (2017 cijfers zijn op moment van deze publicatie nog niet bekend). Van de niet bevoegde docenten is het merendeel benoembaar. Op het Secondary Department van de International School Eindhoven (ISE) ligt dit percentage in 2016 op 82% ten opzichte van 68% in 2015. De verwachting is dat deze stijgende lijn zich in 2017 en 2018 voortzet.

Om tot meer bevoegde docenten te komen op de ISE is men aangesloten bij het actieplan van de Taskforce Internationaal Onderwijs. Dit is een samenwerking van het OCW, EZ, het Ministerie van Algemene Zaken, het Ministerie van Buitenlandse Zaken, MRA, MRDH, Brainport en de VNG waarbij getracht wordt om concrete en haalbare oplossingen te formuleren. Hieronder valt ook het knelpunt van het aantrekken van buitenlandse docenten bij wie de erkenning van de onderwijsbevoegdheid regelmatig problemen oplevert.

5.2.6 Nieuw HR/Payrol pakket

In 2017 is de keuze gemaakt om ten behoeve van de Financiële administratie en H HR en Salarisadministratie over te gaan naar een geïntegreerd pakket (Profit van AFAS). De (basis)implementatie van deze nieuwe software heeft plaatsgevonden in de tweede helft van 2017 en de mogelijkheden zullen verder worden uitgebouwd in de komende paar jaren. Alle medewerkers krijgen hiermee (via een veilige weg) digitaal toegang tot hun eigen gegevens en dossier en kunnen deze zelf beheren. Declaraties en aanvragen kunnen vanaf 2018 via deze weg worden gedaan, waardoor minder papier wordt verbruikt. Er zijn workflows ingericht en er komen dashboards beschikbaar die als doel hebben de administratieve processen efficiënter te laten verlopen en betere managementinformatie beschikbaar te stellen aan verschillende lagen in de organisatie. Er wordt veel aandacht besteed aan de privacy en informatiebeveiliging.

6. Financiën

6.1 Overzicht ontwikkelingen financiën 2017

In dit financieel jaarverslag 2017 van de stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland wordt een positief resultaat van € 2.323.640 over het boekjaar gepresenteerd. Voor 2017 was een negatief resultaat begroot van € 119.101. Het gerealiseerde saldo van baten en lasten voor de ISE is € 455.347 positief. Het saldo van de baten en lasten voor het Stedelijk College Eindhoven is € 1.868.293 positief. Voor de presentatie van de balans en resultaten voorzien van een toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening in deel B hierna.

Het resultaat voor PO (ISE Primary) bedraagt € 556.861 positief en wordt toegevoegd aan de algemene reserve PO. Het saldo van deze reserve na resultaatbestemming bedraagt € 566.531. Voor het VO is er een positief resultaat van € 1.766.779. Van het Stedelijk College Eindhoven wordt het desbetreffende deel van dit resultaat toegevoegd aan de Algemene reserve VO. Het negatieve resultaat van de ISE Secondary van € 101.514 wordt onttrokken aan de algemene reserve VO.

De totale baten zijn € 2.598.493 (7,3%) hoger dan begroot, grotendeels veroorzaakt door een € 1.894.369 hoger dan begrote Rijksbijdragen OC&W (+6,6%) en € 572.245 hogere overige baten (+8,3%).

De totale lasten zijn € 97.824 (+0,3%) hoger dan begroot. De personele lasten en overige instellingslasten overschrijden de begroting, de kosten inzake huisvesting zijn lager dan begroot. Voor nadere details wordt verwezen naar deel B van de jaarrekening.

6.2 Financiële kengetallen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ontwikkeling van financiële kengetallen:

Financiële kengetallen	2017	2016
Solvabiliteit 1	0,58	0,54
eigen vermogen / totaal vermogen		
Solvabiliteit 2	0,60	0,57
(eigen vermogen + voorziening / totaal vermogen)		
Liquiditeit: Current ratio	2,13	1,92
vlottende activa / kortlopende schulden		
Rentabiliteit EV	16,1%	13,9%
Resultaat gewone bedrijfsvoering / eigen vermogen		

NB. In jaarverslag 2016 is de liquiditeit gepresenteerd als 1,76 (moest zijn 1,92) en de rentabiliteit eigen vermogen als 15,1% (moest zijn 13,9%)

De solvabiliteit is in 2017 iets gestegen ten opzichte van 2016. Deze stijging is voornamelijk veroorzaakt door een stijging van het eigen vermogen als gevolg van het positief financieel resultaat over 2017.

De current ratio laat een stijging zien. De stijging van de vlottende activa wordt met name door de post onderhanden projecten verklaard.

De rentabiliteit EV laat een sterke positieve waarde zien als gevolg van het positief resultaat van dit jaar.

6.3 Financiële organisatie en Treasury

De stichting heeft in 2013 de Campus in gebruik genomen. Ten behoeve van het beheer van de Campus is een Beheerstichting opgericht door SPVOZN en de gemeente, waarin beide oprichters ieder vertegenwoordigd zijn door een toezichthouder. Het jaarverslag 2017 van de Beheerstichting is voorzien van een goedkeurende controleverklaring en goedkeuring door de Raad van Toezicht van de Beheerstichting. Aandachtspunt hier is de vacature lid RvT die al enige tijd open staat en die op het tijdstip van de jaarrekening nog niet ingevuld is.

De vergoedingen van de overheid blijven onzeker. Na een tijd van onzekerheid is er wel meer duidelijkheid gekomen in de bekostiging van het onderwijs aan kinderen van asielzoekers. Op basis hiervan hadden wij de gedachte dat kosten en inkomsten hierbij beter in evenwicht gebracht konden worden. Gebleken is echter dat in 2017 de kosten, conform 2016, minder zijn gestegen dan de inkomsten, hetgeen een positieve bijdrage heeft geleverd aan het resultaat. Wat nog niet in de meerjarenbegroting verwerkt kan worden zijn de dreigende gevolgen van de zogenaamde 'vereenvoudiging bekostiging'. Na een jarenlange aanloop leek het erop dat er meer duidelijkheid zou komen, helaas bleek qua consequenties teveel onduidelijk waardoor een en ander in tijd en uitvoeringswijze verder vertraagd is. Belangrijk is hoe het beleid van de nieuwe regering op dit punt er uit gaat zien. Voorlopig gaan wij er nog steeds vanuit dat op basis van de oorspronkelijke plannen onze inkomsten tussen de € 500k en € 1000k zullen teruglopen. De financiële consequenties voor het passend onderwijs, welke voor ons samenwerkingsverband negatief zijn in relatie tot bekostiging vanuit de overheid en de invoering van de verevening, zijn voor zover bekend verwerkt in de vigerende meerjarenbegroting. Zeker wat betreft de verevening is het van belang hoe de regering hierin gaat opereren gezien de grote bezwaren die vanuit veel samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs buiten de Randstad hierover zijn geuit. Op dit moment hebben de VO raad en de bonden nog geen overeenstemming over de nieuwe CAO. De aanname is een loonstijging van 2,35%, voor 2018 is het financiële effect waarschijnlijk neutraal. Wat betreft de leerling aantallen zien we stichting breed stabilisatie, op langere termijn wordt een lichte daling verwacht. Bij het Stedelijk College Eindhoven opleiding Henegouwenlaan daalt het aantal leerlingen. Ondanks de kwaliteit van deze opleiding als excellente school is er een licht negatieve ontwikkeling wat betreft de leerlingaantallen doordat naast een teruglopende basispopulatie er een concurrerende school in 2017 nieuwbouw gerealiseerd heeft, terwijl onze school juist vanaf het schooljaar 2018/2019 een tweejarig traject in gaat waarin nieuwbouw gerealiseerd gaat worden. Wellicht zorgt deze ontwikkeling ook voor een tijdelijke terugval in leerlingaantal, aangezien ouders nogal huiverig zijn voor een onrustige periode in de schoolloopbaan van hun kind. Het Stedelijk College Eindhoven opleiding Oude Bossche Baan kent een stabilisering van leerlingaantal. Het reguliere leerlingaantal laat een lichte daling zien maar er gaan meer statushouders naar de Eerste Opvang Anderstaligen. Ook de Internationale School Eindhoven kent zowel voor het po als het vo een groei van het aantal kinderen van expats en kenniswerkers dat op deze school ingeschreven staat. Ondanks dat in de zomer van 2017 een nieuw gebouw, Frog, is opgeleverd blijft de groei van het leerlingaantal een punt van aanhoudende zorg gezien de huisvesting en het aantrekken van bekwaam personeel. Het nieuwe Frog gebouw is voorgefinancierd door de stichting en wordt door de gemeente Eindhoven in 2023 terugbetaald.

In de afgelopen jaren zijn de resultaten in het algemeen beheersbaar geweest. Het beleid is er op gericht dit te continueren, en om onze reserves niet aanmerkelijk te hoeven aanspreken, en daarmee de ratio's op peil te houden. De risico's die de stichting loopt vooral als gevolg van mogelijke schommelingen in leerlingaantal bij de internationale school, bij de opvang van kinderen van asielzoekers en bij de eerste opvang anderstaligen zorgt ervoor dat er een grotere buffer noodzakelijk is om de hieraan verbonden risico's te kunnen opvangen. Wel is het zo dat gezien de resultaten van de afgelopen jaren bij het Stedelijk College Eindhoven hier gelden voorzien worden om op het gebied van innovatie en

kwaliteitsontwikkeling een volgende stap te kunnen zetten mede in de richting van het in 2018 nog vast te stellen schoolplan 2018-2022. Naast de voorgaand boekjaar opgenomen bestemmingsreserve kwaliteitsimpuls 1 is een kwaliteitsimpuls 2 opgenomen ten grootte van € 1,0 miljoen.

In 2016 en 2017 zijn uitgaven gerealiseerd voor het project nieuwbouw Stedelijk College Eindhoven locatie Henegouwenlaan in de vorm van onder andere het vaststellen van een Plan van eisen, bouwbegeleiding en kosten van de architect. In het kader van het Integraal HuisvestingsPlan zijn met de gemeente afspraken gemaakt over deze nieuwbouw ten bedrage van rond de € 18 miljoen. In maart 2018 is het contract met de gemeente Eindhoven getekend. De door ons ingeschatte consequenties van deze overeenkomst zijn reeds verwerkt in de meerjarenbegroting.

In 2017 is het besluit genomen om voor zowel HR als voor de financiële afdeling en control, AFAS als nieuw systeem in te gaan voeren per 1 januari 2018. De invoering van AFAS zou mede bij moeten dragen aan minder uitvoeringswerkzaamheden op beide afdelingen en een verhoging van de kwaliteit door meer en betere rapportages aan intern betrokkenen. Met ingang van 1 januari 2018 is een nieuwe controller aangesteld.

Treasury

Er zijn gedurende 2017 geen (langlopende) leningen verstrekt dan wel aangegaan. In de jaarrekening in deel B zijn de liquide middelen nader gespecificeerd. Het merendeel staat op depositorekeningen teneinde de renteopbrengst positief te houden. Oorspronkelijk was het de bedoeling om de voorfinanciering van het nieuwe gebouw op de Campus ISE voor te financieren via een lening bij BNG onder garantiestelling van de gemeente Eindhoven. In 2023 zal dit bedrag door de gemeente Eindhoven worden terugbetaald c.q. afgelost bij de lening verstrekker. Doordat echter de rentestand op onze deposito's zeer laag is in verhouding tot de initiële kosten voor het aangaan van de lening, het bedrag wat jaarlijks betaald zou moeten worden aan rente bij BNG (ongeveer 0,8%) en het jaarlijks bedrag aan garantiestelling door de gemeente Eindhoven (ongeveer 0,6%) is besloten om deze voorfinanciering te voldoen uit onze algemene reserve. De risico's kunnen als uitermate laag worden ingeschat gezien het feit dat, zoals overeengekomen in de intentieovereenkomst, de gemeente Eindhoven contractueel verplicht is om uiterlijk in 2023 het betrokken bedrag ter waarde van € 2,8 miljoen (ex BTW) voor de uitbreidingen Y2 en Y3 aan de stichting te voldoen. De volgende fase van de uitbreiding, Y4, bevindt zich nog in de initiatiefase. Op basis van een nog te ontwikkelen schetsonderwerp zal een budgetraming worden opgesteld die de basis zal vormen voor gesprekken met de gemeente Eindhoven over de financiering van deze uitbreiding.

6.4 Continuïteitsparagraaf

A1. Kengetallen Personeel & Leerlingen

Personele bezetting (FTE)	2017	2018*	2019**	2020**
Directie / bestuur	10,5	11,0	10,8	10,8
Onderwijzend Personeel	284,6	293,2	289,8	289,0
Overige medewerkers	80,0	80,6	81,5	82,0
Totaal personeel	375,1	384,8	382,1	381,8

*2018 cijfers uit vastgestelde begroting 2018

**2019 / 2020 cijfers uit vastgestelde meerjarenbegroting 2018-2021

Gezien het verwachte loop van het leerlingaantal is het te verwachten dat er een stijging in de formatie zal optreden. Natuurlijk is dit ook afhankelijk voor de komende jaren van de uitkomsten van nieuwe cao's en de mogelijke ontwikkelingen rond de bekostiging door het Rijk. Gewerkt wordt aan een nieuwe meerjarenbegroting die rond juni 2018 aangeboden wordt aan de Raad van Toezicht en de Medezeggenschapsraad.

Leerlingenaantallen	2017	2018*	2019**	2020**
VO	2.988	2.997	2.988	2.958
PO	648	692	750	800
Totaal leerlingen	3.636	3.689	3.738	3.758

Zie voor toelichting op leerlingaantallen hetgeen beschreven staat hierover bij 6.3.

A2. Meerjarenbegroting

Balans

Verkorte balansen in €	2017	2018	2019	2020
Activa				
Materiële vaste activa	3.796.634	4.277.000	5.455.000	4.707.000
Financiële vaste activa	81.463	81.000	81.000	81.000
Totaal Vaste activa	3.878.097	4.358.000	5.536.000	4.788.000
Onderhanden projecten	3.377.121	3.323.000	3.150.000	3.297.000
Vorderingen	6.218.177	6.118.000	5.800.000	6.070.000
Liquide middelen	11.505.748	11.321.000	10.732.000	11.231.000
Vlottende activa	21.101.047	20.762.000	19.682.000	20.598.000
Totaal activa	24.979.143	25.120.000	25.218.000	25.386.000
Passiva				
Stichtingskapitaal privaat	898.742	899.000	899.000	899.000
Algemene reserve publiek	8.412.184	9.553.000	9.651.000	9.819.000
Bestemmingsreserve publiek	5.054.067	4.054.000	4.054.000	4.054.000
Totaal Eigen vermogen	14.364.994	14.506.000	14.604.000	14.772.000
Voorzieningen	693.997	694.000	694.000	694.000
Kortlopende schulden	9.920.152	9.920.000	9.920.000	9.920.000
Langlopende schulden	0	0	0	0
Totaal vreemd vermogen	10.614.149	10.614.000	10.614.000	10.614.000
Totaal passiva	24.979.143	25.120.000	25.218.000	25.386.000

Staat / Raming van Baten en Lasten

Verkorte V&W in €	2017	2018*	2019**	2020**
Rijksbijdragen OCenW	30.462.330	30.660.000	28.940.954	28.876.877
Overige overheidsbijdragen & subsidies	131.879	119.000	30.000	0
Overige baten	7.492.641	7.877.000	7.924.407	8.340.546
Totaal Baten	38.086.850	38.656.000	36.895.361	37.217.423
Personele lasten ¹	28.006.398	30.457.000	28.025.875	28.705.198
Afschrijvingen	657.113	687.000	1.327.019	1.307.587
Huisvestingslasten	2.985.612	3.275.000	2.890.427	3.361.993
Overige instellingslasten	4.118.759	4.101.000	4.596.853	3.707.319
Totaal Lasten	35.767.882	38.520.000	36.840.174	37.082.096
Resultaat uit reguliere bedrijfsvoering	2.318.968	136.000	55.187	135.327
Saldo financiële baten en lasten	4.672	5.000	42.600	32.600
Totaal Resultaat	2.323.640	141.000	97.787	167.927

¹ Kosten t.l.v. publieke bestemmingsreserve 0 1.000.000 0 0

*) De 2018 cijfers zijn gebaseerd op de door de RvT vastgestelde begroting 2018 d.d. 27 november 2017, deze eindigt met een positief saldo van € 141.000. De begroting van de jaren 2019 en 2020 zijn gebaseerd op de meerjaren begroting 2017-2021 zoals vastgesteld door de RvT op 6 maart 2017.

Gewerkt wordt aan een nieuwe meerjarenbegroting die rond juni 2018 aangeboden wordt aan de Raad van Toezicht en de Medezeggenschapsraad.

Uitgangspunten Balans

- De materiële vaste activa worden bepaald door de stand per 31 december 2017 vermeerderd met de investeringen in betreffend boekjaar en verminderd met de afschrijvingen conform meerjaren begroting;
- In 2017 is een bestemmingsreserve gevormd voor de nadere ontwikkeling van de medewerkers en het curriculum ad € 1.000.000,-. Conform de vastgestelde begroting 2018 wordt hier in 2018 verdere inhoud aan gegeven en zullen de kosten ten laste van deze bestemmingsreserve komen.

Uitgangspunten Baten & lasten begroting 2018:

- Door de Stichting wordt uitgegaan van een lichte daling van het aantal leerlingen op de locaties Henegouwenlaan en Oude Boschebaan. Voor de ISE primary en secondary wordt een stijging van het aantal leerlingen verwacht;
- De Rijksbijdragen van OCW zijn gebaseerd op het aantal leerlingen per 1 oktober t-1 en de dan bekende normbedragen conform de laatste beschikkingen; In de begroting is rekening gehouden met een bezuiniging op de doorgestorte beschikkingen LWOO-gelden.
- De ouderbijdragen van de ISE, opgenomen onder overige baten, stijgen ten opzichte van 2017 als gevolg van stijging aantal LL op de ISE en de verhoging van de ouderbijdrage;
- De personele lasten stijgen mee met de stijging van het aantal FTE;
- De afschrijvingskosten zullen licht stijgen als gevolg van investeringen in de tijdelijke huisvesting die gepland staat voor zomer 2018;
- In de huisvestingslasten is een bedrag opgenomen van € 120.000,- als extra kosten voor het gebruik van de tijdelijke huisvesting zoals hiervoor vermeld;

B1. Risicobeheersingssysteem

Ten aanzien van het risicobeheersingssysteem kan vermeld worden dat de financiële functie gesplitst is in een controlfunctie en een functie hoofd financiële administratie. Daarnaast zijn binnen de afdeling financiën enkele extra functiescheidingen doorgevoerd op basis van adviezen door de controlerend accountant.

B2. Risico's en onzekerheden

De belangrijkste kansen en onzekerheden zijn:

- Afgezien van het internationale onderwijs wordt een lichte daling van het aantal leerlingen verwacht;
- Een daling van leerlingaantallen heeft dan ook het afgelopen jaar niet plaatsgevonden, maar wordt voor het Stedelijk College locatie Henegouwenlaan wel verwacht, zoals in 6.3 beschreven. Voor de andere locaties geldt een stabilisatie tot een verwachte lichte daling bij de locatie Oude Bossche Baan en een verdere groei bij de internationale school. De groei binnen het internationaal onderwijs kan in de toekomst mogelijk stagneren door ruimtetekort. Op korte termijn dient aandacht besteed te worden aan besluitvorming over eventuele verdere uitbreiding;
- Voor de ISE is een uitbreiding van € 3,3 mln. gerealiseerd om de aanwas van leerlingen op te kunnen vangen. Dit bedrag is voorgefinancierd op de gemeente Eindhoven;
- Met de gemeente Eindhoven zijn de gesprekken afgerond over de uitvoering van het huidige operationeel model met betrekking tot de internationale campus. De uitkomsten zijn van invloed zijn op de financiële stromen tussen gemeente en stichting. In concreto betekenen deze afspraken dat de ISE op haar begroting te maken krijgt met een verhoging van de kosten. Net als de gemeente Eindhoven is een netto contant bedrag van € 1,84 mln. in de exploitatie van de internationale campus ingebracht om aan het eind van het 30 jarig contract een saldo van € 0 te bewerkstelligen, waarbij de kosten evenredig over de looptijd worden verdeeld. Wel is afgesproken met de ISE dat dit door de SPVOZN voorgefinancierde bedrag vanuit de algemene reserve op een zo kort mogelijke termijn vanuit een positief exploitatieresultaat weer wordt ingebracht om de algemene reserve van de SPVOZN weer aan te vullen;
- De bezuinigingen van de overheid en de verevening bij passend onderwijs blijven een aandachtspunt waarbij in tekst en zo mogelijk ook financieel rekening is gehouden in de meerjarenbegroting van de stichting;
- Het achter blijven van indexering van de materiele bekostiging tegenover indexering door leveranciers kan aanleiding worden tot het ontstaan van kwaliteitsverlies in de dienstverlening en/of overschrijdingen van de begroting;
- De door de rijksoverheid in te voeren 'vereenvoudiging bekostiging' zal naar alle waarschijnlijkheid leiden tot lagere inkomsten in het kader van de lumpsum bekostiging. De concrete consequenties zijn nog steeds niet bekend vanwege het aanhouden door de overheid van de geplande invoering, maar op basis van eerdere voorstellen op dit punt wordt uitgegaan van een geleidelijke teruggang van inkomsten van tussen € 0,5 en € 1 mln.;
- Met de gemeente Eindhoven zijn onderhandelingen gevoerd in het kader van het Integraal Huisvestingsplan over nieuwbouw voor de locatie Henegouwenlaan. Er is een principe akkoord over deze nieuwbouw, welke uiteindelijk tot oplevering in 2020 moet leiden. Op dit moment is de aanbesteding begonnen en er is grote onzekerheid of het door de gemeente Eindhoven beschikte bedrag nog aansluit bij de prijzen in de markt;
- Er is nog geen overeenkomst voor de nieuwe CAO, rekening wordt gehouden met een loonstijging van 2,35%;
- Van de nieuwe privacy wetgeving die 25 mei 2018 actief zal zijn is nog niet voor alle onderdelen duidelijk hoe deze in de praktijk uit zullen pakken voor het onderwijs;
- De omvang van cybercrime zal komende jaren naar verwachting toenemen in de samenleving. Huidige protocollen en beschermingsmaatregelen worden doorlopend getoetst en doorontwikkeld om dit zo veel mogelijk op te kunnen vangen.

Met betrekking tot genoemde risico's en onzekerheden is onze inschatting dat indien deze tegelijkertijd zich voor zullen doen de reserves en voorzieningen van de Stichting voldoende zullen zijn om dit op te kunnen vangen. Bij genoemde incidentele gevallen is dit het geval om direct het gevolg van deze ontwikkeling te dragen, terwijl bij structurele negatieve ontwikkelingen een zachte landing gecreëerd kan worden door bijvoorbeeld gefaseerd afscheid te nemen van het betreffende personeel. Door genoemde risico's en onzekerheden voortdurend te monitoren wordt getracht de potentiële impact hiervan ten opzichte van de beschikbare middelen zowel in directe zin in de vigerende begroting als in indirecte zin in de actuele vermogenspositie zoals in de laatst vastgestelde jaarrekening is opgenomen in beeld te hebben. Indien noodzakelijk zal een en ander ook nog getoetst worden aan de laatst bekende quartair rapportage.

B3. Rapportage toezichthoudend orgaan

De auditcommissie van de Raad van toezicht komt op frequente basis, maar tenminste 6 maal per jaar, bijeen met het College van Bestuur, de controller en het hoofd financiële zaken om die zaken voor te bespreken welke op de agenda van de Raad van Toezicht staan en een belangrijk financiële impact (kunnen) hebben. Te denken valt hierbij aan begroting, meerjarenbegroting, jaarrekening, quartair rapportages, investeringen, treasury en control. Daarnaast bespreekt de auditcommissie de financiële risico's tijdens het kalenderjaar en adviseert het College van Bestuur en de gehele Raad van Toezicht daarbij. Tevens geeft de auditcommissie in haar voorstel aan de Raad van Toezicht haar oordeel over het gevoerde financiële beleid door het College van Bestuur. De auditcommissie heeft gedurende het jaar daarnaast ook meerdere gesprekken gevoerd met de externe accountant.

DEEL B JAARREKENING

B1 Enkelvoudige balans per 31 december 2017

- 1 Activa
- 2 Passiva

B2 Enkelvoudige exploitatierekening over 2017

B3 Kasstroomoverzicht

B4 Grondslagen van waardering en bepaling van resultaat

- 1 Juridische verantwoording
- 2 Gerapporteerde valuta en valuta risico's
- 3 Balans en consolidatie
- 4 Toerekeningbeginsel
- 5 Aard van Baten en lasten

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

- 1 Activa
- 2 Passiva

B6 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

B7 Overzicht verbonden partijen

B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de exploitatierekening

- 3 Baten
- 4 Lasten

B9 Gebeurtenissen na balansdatum

B10 Resultaatbestemming

B1. Enkelvoudige balans per 31 december 2017**Stichting Primair en Voorgezet Onderwijs Zuid-Nederland (na resultaatbestemming)***(bedragen in €)*

Activa	31-12-2017	31-12-2016
1.2 Materiële vaste activa		
1.2.1 - Gebouwen en terreinen	1.692.837	1.688.212
1.2.2 - Inventaris en apparatuur	1.992.312	1.974.735
1.2.3 - Overige materiële vaste activa	111.484	122.259
	3.796.634	3.785.207
1.3 Financiële vaste activa		
1.3.2 - Andere deelnemingen	81.463	81.463
	81.463	81.463
TOTAAL VASTE ACTIVA	3.878.097	3.866.670
1.4 Onderhanden werk		
1.4.2 - Onderhanden werk	3.377.121	1.109.830
	3.377.121	1.109.830
1.5 Vorderingen		
1.5.1 - Debiteuren	3.410.707	2.451.948
1.5.2 - Ministerie van OCW	160.853	146.704
1.5.6 - Overlopende activa	2.646.618	2.195.285
	6.218.177	4.793.938
1.7 Liquide middelen		
1.7.1 - Bankrekeningen	1.494.433	1.297.744
1.7.2 - Kasmiddelen	11.315	12.533
1.7.3 - Deposito's	10.000.000	11.382.496
	11.505.748	12.692.773
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	21.101.047	18.596.540
TOTAAL ACTIVA	24.979.143	22.463.210

(bedragen in €)

Passiva	31-12-2017	31-12-2016
2.1 Eigen vermogen		
2.1.1 - Stichtingskapitaal	898.742	898.742
2.1.2 - Algemene reserve	8.412.184	6.614.895
2.1.3 - Bestemmingsreserves	5.054.067	4.527.716
	14.364.994	12.041.354
2.2 Aandeel van derden	0	0
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	14.364.994	12.041.354
2.4 Voorzieningen		
2.4.3 - Overige voorzieningen	693.997	722.053
	693.997	722.053
2.6 Kortlopende schulden		
2.6.3 - Crediteuren	558.240	686.793
2.6.6 - Belastingen en sociale premies	1.110.669	1.061.701
2.6.7 - Schulden terzake pensioenen	319.509	266.920
2.6.8 - Overige kortlopende schulden	418.069	427.425
2.6.9 - Overlopende passiva	7.513.665	7.256.963
	9.920.152	9.699.803
TOTAAL VREEMD VERMOGEN	10.614.149	10.421.856
TOTAAL PASSIVA	24.979.143	22.463.210

B2. Enkelvoudige exploitatierekening over 2017

Stichting Primair en Voorgezet Onderwijs Zuid-Nederland

(bedragen in €)

Resultaat	2017	Begroot 2017	2016
3. Baten			
3.1 - Rijksbijdragen OCW	30.462.330	28.567.961	28.899.353
3.2 - Overige overheidsbijdragen	131.879	0	28.705
3.5 - Overige baten	7.492.641	6.920.396	6.800.300
	38.086.850	35.488.357	35.728.358
4. Lasten			
4.1 - Personele lasten	28.006.398	27.893.063	26.490.827
4.2 - Afschrijvingen	657.113	888.820	821.054
4.3 - Huisvestingslasten	2.985.612	3.097.955	2.604.321
4.4.1 - Administratie- en beheerslasten	469.267	426.428	654.078
4.4.2 - Inventaris, app., leermiddelen	1.980.143	1.762.790	1.826.924
4.4.4 - Overige instellingslasten	1.669.350	1.601.002	1.653.202
	35.767.882	35.670.058	34.050.406
SALDO BATEN EN LASTEN	2.318.968	-181.701	1.677.952
5 Financiële baten en lasten			
5.1 - Financiële baten	4.672	100.000	26.510
5.2 - Financiële lasten	0	37.400-	0
	4.672	62.600	26.510
EXPLOITATIESALDO	2.323.640	-119.101	1.704.462

B3. Kasstroomoverzicht 2017

Stichting Primair en Voorgezet Onderwijs Zuid-Nederland

(bedragen in €)

Kasstroom	2017	2016
Saldo baten en lasten	2.318.968	1.677.952
Afschrijvingen	657.113	821.054
Mutaties voorzieningen	-28.056	180.635
Veranderingen in vlottende middelen		
- Voorraden (Onderhanden Werk)	-2.267.292	-1.109.830
- Vorderingen	-1.424.240	-1.995.838
- Schulden	220.349	1.182.413
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	-523.157	756.387
Ontvangen interest	4.672	26.510
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-518.485	782.897
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)invest. materiële vaste activa	-668.540	-1.807.850
(Des)invest. financiële vaste activa	0	0
Totaal kasstroom uit investerings activiteiten	-668.540	-1.807.850
Totaal kasstroom	-1.187.025	-1.024.953
Beginstand liquide middelen	12.692.773	13.717.726
Mutatie liquide middelen	-1.187.025	-1.024.953
Eindstand liquide middelen	11.505.748	12.692.773

In bovenstaand overzicht wordt weergegeven welke geldmiddelen in de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en op welke wijze gebruik gemaakt is van deze middelen. Hierdoor wordt een bijdrage geleverd aan het inzicht in de financiering van de activiteiten en in de liquiditeit en solvabiliteit van de stichting.

In de kasstroom uit investeringsactiviteiten van 2016 is een investering in grond van € 1,5 miljoen opgenomen. De overige mutaties worden toegelicht bij de betreffende balansposten.

B4. Grondslagen van waardering en bepaling van resultaat

GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

VERGELIJKENDE CIJFERS

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde.

Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Investeringskosten onder de € 500,- worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom berust bij het schoolbestuur.

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs en indien van toepassing onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen.

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten betreffen onroerende zaken in aanbouw en worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten vermeerderd met de toegerekende winst en verminderd met verwachte verliezen en gedeclareerde termijnen.

Indien het resultaat op een onderhanden project niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat wordt geen winst toegerekend. De projectkosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend. Onderhanden projecten waarvan het saldo een debetstand vertoont, worden gepresenteerd onder vlottende activa. Onderhanden projecten waarvan het saldo een creditstand vertoont, worden gepresenteerd onder de overlopende passiva.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan van de stichting worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van de stichting worden verantwoord als financiële vaste activa.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel, bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen, een inschatting van het totaal van de uitgaven en een inschatting in welk jaar de uitgaven zullen worden gedaan.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor in rechte of verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Kortlopende schulden:

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva:

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend alsmede nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Investeringsubsidies (brutomethode)

Subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden gepassiveerd onder de overlopende passiva. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING**Algemeen**

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen OCW

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Segmentatie

In de overige gegevens wordt een segmentatie van de staat van baten en lasten gemaakt voor de segmenten PO en VO. Bij de verdeling van de staat van baten en lasten per operationeel segment is aangesloten op de onderwijssector waarin de activiteiten worden uitgevoerd.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur. Dit gebeurt volgens de methode T; in het jaar van aanschaf wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Met ingang van het samengaan de RIS en het Stedelijk College Eindhoven zijn de afschrijvingstermijnen op elkaar afgestemd. De investeringen die in 2009 zijn geactiveerd worden afgeschreven volgens deze afgestemde termijnen. Over de investeringen van voor 2009 hebben geen inhaalafschrijvingen plaatsgevonden. Deze worden afgeschreven conform het bij activering bepaalde afschrijvingspercentage.

De afschrijvingstermijnen (in jaren) zijn:

Omschrijving	Huidig	SCE tot 2009	RIS tot 2009
Gebouwen	40	40	40
Verbouwingen	15	15	25
Stoffering	10	10	10
Machines en installaties	10	10	10
Meubilair	10	10	10
Leermiddelen VO	3	3	-
Leermiddelen PO	8	-	8
Duurzame apparatuur	5	5	5
ICT	3	-	3
ICT PC's		3	
ICT Servers		4	
ICT Overig		5	

Pensioenverplichtingen

Er is sprake van een toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op pensioengerechtigde leeftijd, afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrage-regeling. Voor de pensioenregeling worden op verplichte basis premies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdrage anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen. De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij het ABP en de dekkingsgraad was eind 2017 104,4%.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

B5. Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

Algemeen

Dit gedeelte van de jaarrekening bevat een toelichting op onderscheiden posten van de balans van de stichting Primair en Voorgezet Onderwijs Zuid-Nederland. De toelichting bestaat uit tabellen waarmee de onderscheiden balansposten worden gespecificeerd. Ter vergelijking zijn gegevens van voorgaand boekjaar vermeld. Bij enkele tabellen staat extra uitleg ter verduidelijking.

De balans van de stichting is een enkelvoudige balans. Er zijn geen bedrijfsonderdelen of activiteiten van andere rechtspersonen in opgenomen of geconsolideerd. De Stichting Primair en Voorgezet Onderwijs Zuid-Nederland heeft een financieel belang in de rechtspersoon Breedband Regio Eindhoven B.V. (zie 1.3.2.). Geen enkele derde is belang houdende in het vermogen van SPVOZN.

1 Activa

1.2 Materiële vaste activa

Met ingang van het samengaan de Primary (RIS) en het Stedelijk College Eindhoven zijn de afschrijvingstermijnen op elkaar afgestemd. Over de investeringen van voor 2009 hebben geen inhaalafschrijvingen plaatsgevonden. Deze worden afgeschreven conform het bij activering bepaalde afschrijvingspercentage.

(bedragen in €)

	1.2.1	1.2.2	1.2.3	
	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	Overige	Totaal
Verkrijgingsprijs t/m 31-12-2016	1.836.172	9.579.387	335.038	11.750.598
Afschrijving t/m 31-12-2016	-147.960	-7.604.652	-212.779	-7.965.391
Boekwaarde 31-12-2016	1.688.212	1.974.735	122.259	3.785.207
Investeringen in 2017	25.158	600.788	42.593	668.540
Afschrijvingen in 2017	-20.533	-583.211	-53.369	-657.113
Boekwaarde per 31-12-2017	1.692.837	1.992.312	111.484	3.796.634

Inventaris en apparatuur

In 2017 is voor € 600.788 geïnvesteerd in inventaris en apparatuur, de grootste investeringen bestaan uit € 286.000 voor de inrichting van klaslokalen vanwege de uitbreiding van Y2 en Y3 op de Campus ISE en in ICT is € 196.000 geïnvesteerd, het betrof hoofdzakelijk de aanschaf van Pc's, laptops en iPads.

1.3 Financiële vaste activa

1.3.2 Overige financiële vaste activa

(bedragen in €)

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2016	Mutaties	Boekwaarde 31-12-2017
Aandeel Breedband Regio Eindhoven B.V.	81.463	-	81.463
Totaal	81.463	-	81.463

De Breedband Regio Eindhoven B.V. zet zich in voor de aanleg van het glasvezel netwerk in Eindhoven. Er hebben zich geen wijzigingen voor gedaan in 2017. De Stichting heeft 1,95% van het aandelenkapitaal in het bezit.

1.4 Onderhanden projecten

(bedragen in €)

Omschrijving	31-12-2017	31-12-2016
Nieuwbouw Henegouwenlaan	68.018	21.841
Fasering Uitbreiding Campus ISE	3.309.103	1.087.989
Totaal	3.377.121	1.109.830

Nieuwbouw Henegouwenlaan

In 2016 is er gestart met voorbereidende werkzaamheden voor de nieuwbouw locatie Henegouwenlaan. Deze vervangende nieuwbouw voorbereidende werkzaamheden hebben zich in 2017 voortgezet. Met de gemeente is in maart 2018 een vaststellingsovereenkomst getekend voor de nieuwbouw voor een bedrag van € 17,3 miljoen. Voor de gymnastiekvoorziening zal door de Stichting additioneel een eigen bijdrage worden ingelegd van € 750.000. De gerapporteerde bedragen over 2017 betreffen juridische advisering, architect- en projectmanagement kosten.

Fasering Uitbreiding Campus

In 2016 is er gestart met de uitbreiding van de Campus, deze uitbreidingen vinden gefaseerd plaats. Conform doelstelling zijn de uitbreidingen Y2 en Y3 in 2017 gerealiseerd. De uitbreiding is vastgelegd in Wijzigingsovereenkomst Exploitatie wijziging nummer EX-028B. Ten opzichte van de geraamde kosten is er een overschrijding van € 238.679. Deze overschrijding bestaat uit:

- € 188.192 Wijzigingen (o.a. bestrating Y1 tot Y3 € 140.941)
- € 39.747 Projectbegeleiding
- € 10.740 Overig

De fasering uitbreiding ISE wordt uit eigen middelen voorgefinancierd. Het bedrag wordt door de gemeente Eindhoven uiterlijk 2023 aan de stichting terugbetaald.

De International School Eindhoven groeit boven de verwachting. Fasering Y4 bevindt zich in de initiatieffase waarbij onderzocht wordt of bestaande gebouwen kunnen worden uitgebreid of nieuwbouw beter geschikt is. Verplichtingen zijn aangegaan voor een bedrag van € 22.000, een deel van de kosten is in 2017 verantwoord.

1.5 Vorderingen

1.5.1 Debiteuren

(bedragen in €)

Omschrijving	31-12-2017	31-12-2016
Vordering op ouders/verzorgers i.v.m. schoolbijdrage ISE	2.932.121	2.158.547
Vordering op ouders/verzorgers i.v.m. schoolbijdrage	422.054	457.163
Vordering op overige debiteuren	100.655	115.645
Vordering op ouders/verzorgers i.v.m. meerdaagse reizen	49.274	7.743
Voorziening dubieuze debiteuren	-93.397	-287.150
Totaal	3.410.707	2.451.948

Bedragen die zijn opgenomen onder debiteuren zijn altijd gebaseerd op een verzonden factuur, dan wel een concrete beschikking van de relatie. Materieel relevante kostendeclaraties, ingediend bij een relatie, maar nog niet schriftelijk gehonoreerd door die relatie, worden opgenomen onder overlopende activa. Alle vorderingen zijn meegenomen in de berekening van de voorziening dubieuze debiteuren i.v.m. het risico van oninbaarheid.

De stijging van de schoolbijdrage ISE is het gevolg van een doorgevoerde verhoging van de bijdrage alsmede de doorvoering van een automatische incassoprocedure van termijnbetalingen die met ingang van het schooljaar 2017-2018 is geëffectueerd. Voor het schooljaar 2016-2017 werden de schoolgelden gedeeltelijk in één keer betaald, vanaf het huidige schooljaar vinden alle betalingen in acht termijnen plaats. De overgang naar termijnbetalingen zorgt voor een stijging van de debiteuren. De automatische incassoprocedure heeft echter geleid tot een toename van de inning waardoor de omvang van de voorziening is afgenomen. In 2017 is voor € 36.000 afgeboekt als oninbaar.

1.5.2 Ministerie van OCW

(bedragen in €)

Omschrijving	31-12-2017	31-12-2016
Ministerie OCW inzake Personele Lumpsum PO	160.853	146.704
Totaal	160.853	146.704

In het betaalritme van het Ministerie van OCW betreffende de personele lumpsum voor het primair onderwijs worden de eerste vijf maanden van het schooljaar 6,91% van het jaarbedrag uitgekeerd, in maand zes 10,25% en de overige periodes 9,2% per maand. Het verschil tussen de toekenning van de beschikking, gelijkmatig verdeeld over de twaalf maanden, en de uitkering in de eerste vijf maanden wordt als vordering verantwoord.

1.5.6 Overlopende activa

(bedragen in €)

Omschrijving	31-12-2017	31-12-2016
Tekort Operationeel Model Campus	1.547.200	1.609.088
Vooruitbetaalde kosten	797.891	448.287
St. Beheersorganisatie ISE	158.314	-
Gemeente Eindhoven	50.766	26.771
Huur sportaccommodatie	27.915	6.700
Stichting Scope	27.265	22.975
Overigen	21.824	24.397
Nog te ontvangen energie subsidie	8.858	-
Nog te ontvangen rente van diverse banken	4.563	26.510
Voorschotten aan personeel ivm salaris	2.022	2.992
Nog te ontvangen VVF	-	27.564
Totaal	2.646.618	2.195.285

Het bedrag Tekort Operationeel Model Campus betreft een langlopende vordering gedurende de looptijd van het exploitatiecontract voor de campus zijnde 30 jaar. In 2016 is vanuit de liquide middelen een bedrag van € 1.857.000 eenmalig vooruitbetaald ten behoeve van de ISE om het verwachte tekort in 2043 met betrekking tot de exploitatie voor de internationale campus op te kunnen vangen. De lasten worden evenredig verdeeld over de looptijd van het contract van de campus, waardoor er jaarlijks een deel van de vordering wordt afgeboekt ten laste van de exploitatie. In 2017 betrof dit aandeel € 62.000.

De vooruitbetaalde kosten bestaan uit betaalde facturen van kosten welke betrekking hebben op het volgend boekjaar zoals boekengelden, examens, schoolreizen en softwarelicenties.

De vordering op de gemeente Eindhoven betreffen diverse schades die door SPVOZN zijn betaald en nog door de gemeente uitgekeerd dienen te worden, het grootste deel van de vordering bestaat uit de voorfinanciering van de tijdelijke huisvesting op de Campus ISE

De vordering op St. Beheersorganisatie ISE betreft de rekeningcourant positie op deze stichting per ultimo 2017. Voorgaand jaar betrof dit een schuldpositie.

De vordering op de Stichting Scope bestaat uit namens de stichting betaalde bedragen.

1.7 Liquide middelen

(bedragen in €)

Liquide middelen	31-12-2017	31-12-2016
Banken	1.494.433	1.297.744
Kasmiddelen	11.315	12.533
Deposito's	10.000.000	11.382.496
Totaal	11.505.748	12.692.773

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het bestuur.

1.7.1 Banken

(bedragen in €)

Betaalrekening	Rekeningnummer	31-12-2017	31-12-2016
Rabobank	11.38.37.291	1.459.496	704.471
Fortis bank	86.03.24.001	34.412	126.299
ING	3074206	525	28.817
ING bonusrekening	6533.83.894	0	420.388
SNS Meersparen	85.20.88.531	0	15.546
SNS Bank	95.08.23.627	0	2.223
Totaal		1.494.433	1.297.744

In 2017 zijn de rekeningen bij de ING en SNS opgeheven. Bedragen zijn overgeheveld naar de hoofdrekening bij de Rabobank.

1.7.2 Kasmiddelen

(bedragen in €)

Omschrijving	31-12-2017	31-12-2016
Kas Centrale Staf Henegouwenlaan 2	5.072	5.097
Kas Oude Bossche Baan	851	808
Kas ISE Campus sec.	477	1.900
Tussenrekening vreemde valuta	4.915	4.728
Totaal	11.315	12.533

1.7.3 Deposito's

(bedragen in €)

Deposito's	Rekeningnummer	31-12-2017	31-12-2016
ABNAMRO Zakelijke Wachttijddeposito	41.01.48.091	10.000.000	10.000.000
ABNAMRO Vermogensspaarrekening	58.77.38.251	0	1.000.000
ABNAMRO Bestuursspaarrekening	46.78.94.841	0	382.496
Totaal		10.000.000	11.382.496

Het saldo op de ABN AMRO Vermogensspaarrekening en ABN AMRO Bestuursspaarrekening is in 2017 overgeboekt naar de lopende rekening courant bij de Rabobank.

2 Passiva

2.1 Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een gebonden en een vrij besteedbaar vermogen. Het gebonden vermogen is dat deel van het vermogen waarop een specifieke bestemming rust. De bestemming van het exploitatie saldo is nader uitgelegd in **B10** Resultaatbestemming.

(bedragen in €)

Omschrijving	Saldo 31-12-2016	Exploitatie saldo	Saldo 31-12-2017
2.1.1 Stichtingskapitaal (Privaat)	898.742	0	898.742
2.1.2 Algemene reserve ISE Secondary	-399.448	-101.514	500.962-
Algemene reserve ISE Primary	9.670	556.861	566.531
Algemene reserve ISE	-389.778	455.347	65.569
Algemene reserve Stedelijk College	7.004.673	1.341.942	8.346.615
Totaal Algemene reserve (Publiek)	6.614.895	1.797.289	8.412.184
2.1.3 Bestemmingsreserve (Publiek)			
- Weerstandsvermogen ISK	202.021	0	202.021
- Bestuurlijke kwaliteitsimpuls 1	700.000	-473.649	226.351
- Bestuurlijke kwaliteitsimpuls 2	0	1.000.000	1.000.000
- Personeel VO	1.016.437	0	1.016.437
- Personeel PO	281.300	0	281.300
- Onderhoud gebouwen	2.327.959	0	2.327.959
Totaal Bestemmingsreserve (Publiek)	4.527.716	526.351	5.054.067
Totaal Vermogen	12.041.354	2.323.640	14.364.994

2.1.2 Algemene reserves (Publiek):

Er is gekozen om de Algemene reserve VO gesplitst weer te geven in Algemene reserve ISE Secondary en Algemene Reserve Stedelijk College. Het saldo Algemene reserve ISE Secondary ultimo 2016 bestaat uit de negatieve resultaten van 2015 en 2016 gecorrigeerd voor een vrijval uit het Continuïteitsfonds in 2015. Ultimo 2015 was het saldo van het Continuïteitsfonds nul. In daarop volgende jaren zijn de resultaten ten laste gekomen van de Algemene reserve.

De winst van het primaire onderwijs € 556.861 wordt toegevoegd aan de Algemene reserve Primary. Het verlies van de ISE Secondary (€ 101.514) gaat ten laste van de reserves. Het positief resultaat van het Stedelijk College bedraagt € 1.868.293. Het resultaat wordt gecorrigeerd voor kosten gemaakt voor de bestuurlijke kwaliteitsimpuls (€ 473.649) en het vormen van de bestemmingsreserve Bestuurlijke kwaliteitsimpuls 2, resulterend in een toename aan de algemene reserve van € 1.341.942.

2.1.3 Bestemmingsreserves:

Weerstandsvermogen ISK

Dit weerstandsvermogen voor ISK (thans EOA) is bij de verzelfstandiging in 2005 door de Gemeente Eindhoven toegekend om verliezen van de ISK op te kunnen vangen. Bij het staken van de activiteiten van de ISK dient het nog openstaande saldo terug betaald te worden aan de gemeente. Het gaat hierom een gemaximeerd bedrag.

Reserve Bestuurlijke kwaliteitsimpuls 1

In 2017 is er aan de gereserveerde Kwaliteitsimpuls € 473.649 uitgegeven. De uitgaven zijn grotendeels besteed aan:

- professionalisering (o.a. Leidinggeven, docentenstage, arrangementen maken binnen device)
- formatie (o.a. Operationele ICT ondersteuning, ontwikkeling servicepunt)
- structurele gebouw aanpassingen (o.a. Economieplein, Servicepunt)

Het restant van de bestemmingsreserve zal naar verwachting in 2018 aangewend worden.

Reserve Bestuurlijke kwaliteitsimpuls 2

Ultimo 2017 heeft het College van Bestuur besloten om voor de jaren 2018 en 2019 een kwaliteitsimpuls te initiëren voor een bedrag van € 1 miljoen. Dit bedrag wordt grotendeels besteed aan:

- (door)ontwikkelen van onderwijs en onderwijskwaliteit
- professionaliseren van collega's richting school specifieke veranderingen en de veranderende samenleving
- vertalen van leerling competenties naar ons onderwijs binnen de vier aandachtsgebieden van het nieuwe schoolplan

Reserve Personeel PO en VO

Deze reserves zijn gevormd om de risico's op te kunnen vangen welke zullen ontstaan door noodzakelijke personele wijzigingen, zoals bij een teruggang in leerlingaantallen.

Reserve onderhoud gebouwen

Deze onderhoudsreserve is gevormd om de risico's op te kunnen vangen welke te maken hebben met noodzakelijk onderhoud aan het gebouw. Aangezien de school geen onderhoudsvoorziening heeft, en het te voorzien is dat niet al de kosten voor groot onderhoud uit de reguliere begroting betaald kunnen worden, kan er uit deze reserve geput worden.

2.4 Voorzieningen

(bedragen in €)

	Saldo 31-12-2016	Dotaties	Onttrekking	Vrijval	Saldo 31-12-2017
2.4.3 Overige voorzieningen:					
Spaarverlof	71.700	0	-25.982	0	45.718
Persoonlijkbudget	219.007	17.202	0	0	236.209
Personele beloningen	242.547	0	0	-1.615	240.932
Vertrekregeling	188.799	0	-17.661	0	171.138
Totaal	722.053	17.202	-43.643	-1.615	693.997

De voorziening spaarverlof is opgebouwd om de kosten van vervangers te betalen wanneer personeelsleden het spaarverlof opnemen. In 2017 is voor twee personeelsleden deels gebruik gemaakt van de opgebouwde uren.

De voorziening Personeelsbudget betreft de voorziening uit hoofde van het volgens de cao VO 2016-2017 toegekende persoonlijk budget van 50 uur.

De voorziening personele beloningen is opgebouwd om de kosten van toekomstige jubileumuitkeringen te betalen. De omvang wordt bepaald aan de hand van de volgende uitgangspunten:

1. De ambtelijke diensttijd gewerkt bij de stichting of voorgaande ambtelijke dienstverbanden;
2. Bij een dienstverband van 25 jaar wordt er een half maandsalaris betaald en bij een dienstverband van 40 jaar een geheel maandsalaris;
3. Op basis van een huidig dienstverband wordt een blijf kans gehanteerd die varieert van 5% tot 90%;
4. Salariskosten zijn gebaseerd op de werkelijke salariskosten van december 2017.

De voorziening vertrekregeling is in 2016 gevormd in verband met de vertrekregeling van één lid van het College van Bestuur, welke in december 2017 vervroegd is teruggetreden en in maart 2019 formeel met pensioen zal gaan. De voorziening heeft betrekking op de tot aan het vervroegd pensioen te betalen salaris- en eventueel bijkomende kosten.

In onderstaande tabel is de afloop van de voorzieningen weergegeven.

(bedragen in €)

	Kortlopend deel <1 jaar	Onttrekking 2019-2022	Onttrekking >2023	Saldo 31-12-2017
Overige voorzieningen:				
Spaarverlof	0	0	45.718	45.718
Persoonlijkbudget	59.052	177.157	0	236.209
Personele beloningen	23.437	144.741	72.755	240.932
Vertrekregeling	83.891	87.247	0	171.138
Totaal	166.380	409.144	118.473	693.997

2.6 Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal 1 jaar en zijn opgenomen tegen nominale waarde.

2.6.3 Crediteuren

(bedragen in €)

Omschrijving	31-12-2017	31-12-2016
Nog te betalen aan leveranciers overig	504.666	650.439
Nog te betalen aan werknemers	49.161	45.693
Crediteuren IB declaraties	4.413	18.316
Betalingen onderweg	0	-27.656
Totaal	558.240	686.793

2.6.6 Belasting en premie Sociale verzekeringen

(bedragen in €)

Omschrijving	31-12-2017	31-12-2016
Nog te betalen loonheffing	1.099.732	1.061.701
Nog te betalen Participatiefonds	10.367	0
Nog te betalen VVF	570	0
Totaal	1.110.669	1.061.701

Het gaat hier om de te betalen loonheffing en premies PF en VF over de maand december 2017 welke worden afgedragen in januari 2018.

2.6.7 Schulden ter zake van pensioen

(bedragen in €)

	31-12-2017	31-12-2016
Nog te betalen premies ABP pensioenregelingen	319.509	266.920
Totaal	319.509	266.920

2.6.8 Overige kortlopende schulden

(bedragen in €)

Omschrijving	31-12-2017	31-12-2016
Borgsommen onder beheer	185.000	165.500
Nog te betalen overuren OOP-ers	149.327	169.619
Nog te betalen bindingstoelage	77.637	78.750
Nog te betalen eindejaarsuitkering	840	0
RC Stichting Beheerorganisatie ISE	0	12.415
Nog te betalen netto salarissen	-45	88
Diversen	5.311	1.054
Totaal	418.069	427.426

In 2017 is er een deel van de opgebouwde uren OOP-ers in verlof opgenomen hierdoor heeft er een daling in de reservering plaatsgevonden.

De borgsommen onder beheer zijn met name "deposit"-bedragen die de leerlingen van de ISE Secondary Division moeten voldoen bij de start van de opleiding. Deze wordt terugbetaald als zij bij het verlaten van de school de aan hen beschikbaar gestelde materialen hebben geretourneerd. Door de stijging in het aantal leerlingen is het bedrag toegenomen.

2.6.9 Overlopende passiva

(bedragen in €)

Omschrijving	31-12-2017	31-12-2016
Vooruit ontvangen schoolbijdrage ISE	3.391.379	3.051.027
Budget OM 2023 deel opbrengst Humperdincklaan 4	1.162.000	1.162.000
Nog te besteden subsidies OCenW	1.085.201	1.059.728
Nog te betalen vakantie uitkering	909.026	893.880
Vooruit ontvangen schoolbijdrage	382.048	409.260
Vooruit ontvangen overige bijdragen	136.264	97.451
Ontvangen POGO-gelden af te dragen aan Gemeente Eindhoven	130.485	115.000
Vooruit ontvangen RSV PVO	116.365	392.293
Vooruit ontvangen bijdrage meerdaagse reizen	111.597	51.270
Nog te betalen bedragen	62.679	6.904
Nog te betalen accountantskosten	26.620	18.150
Totaal	7.513.665	7.256.963

Vooruit ontvangen schoolbijdrage

De vooruit ontvangen schoolbijdrage betreft dat deel van de in 2017 gefactureerde bedragen, dat bestemd is ter dekking van de kosten in de periode januari tot en met juli 2018. Over het algemeen wordt uitgegaan van een gelijkmatige spreiding van de kosten over de twaalf maanden van het schooljaar. Voor vooruit ontvangen schoolbijdrage ISE (ISE Secondary division en de Primary) geldt dezelfde methodiek van bedrijfsadministratie.

De vooruit ontvangen bijdrage meerdaagse reizen betreft reizen die feitelijk plaatsvinden in 2018. De facturen zijn gedeeltelijk in 2017 verzonden. De hoogte van het bedrag is mede afhankelijk van de planning van de reizen en de facturering. De opbrengsten zijn gepassiveerd en zullen in 2018 worden gerealiseerd.

Budget OM 2023 deel opbrengst Humperdincklaan 4

In januari 2016 heeft er een grondtransactie plaatsgevonden inzake de terug levering Humperdincklaan 4 door SPVOZN aan de gemeente Eindhoven. Deze transactie maakte onderdeel uit van de transactie omtrent de ISE Campus waarbij de grond tegen een gemaximaliseerde boekwaarde en de opstellen om niet bij notariële akte zijn overgedragen. Het bedrag waar tegenover de grond is overgedragen bedraagt naar afspraak € 1,5 miljoen. Het verschil tussen deze € 1,5 miljoen en de boekwaarde van de grond Humperdincklaan 4 ad. € 338.000 bedraagt € 1.162.000. Dit bedrag dient in 2023 betaald te worden aan Stichting Beheer ISE waarmee het bedrag ingebracht wordt in het budget conform het operationeel model. Gedurende de jaren tot 2023 worden renteopbrengsten verondersteld via een termijndeposito tegen 4,5%.

Nog te betalen vakantie uitkering

Nog te betalen vakantie uitkering betreft de verplichting uit hoofde van vanaf juni 2017 opgebouwde vakantiegeldrechten die uitbetaald zullen worden in mei 2018.

Vooruit ontvangen RSV PVO

Dit betreft van het samenwerkingsverband een vooruit ontvangen bedrag die betrekking heeft op de LWOO bekostiging. Deze bekostiging herzien, € 116.365 zal worden verrekend in 2018.

Nog te betalen bedragen

Dit is een verzameling van overig te betalen bedragen waarvan de betaling aan het Summa College ad. € 31.608 inzake VAVO leerlingen 2017-2018 de grootste post is.

Nog te besteden subsidies OC & W:

Model G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekening clause

(bedragen in €)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen tm 2017	Totale kosten	Te verrekenen ultimo 2017
	Kenmerk	Datum				
Lente- en Zomerschool 2017	LENZO17010/1185809	9-5-2017	15.000	15.000	15.000	0
Vrijroosteren leraren 2017-2019	VRL17012	30-10-2017	289.760	60.367	0	60.367
Totaal				75.367	15.000	60.367

B6. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

De stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland streeft ernaar haar bezittingen en schulden zo compleet mogelijk op haar balans weer te geven, zodat het Eigen Vermogen getrouw wordt weergegeven.

Voorwaardelijk actief

Vordering i.v.m. betaalritme personele lumpsum VO.

Het bedrag van de vordering beloopt 7,5% van de personele lumpsumvergoeding cf. GEFIS over betreffend boekjaar. De betaalritme vordering op het ministerie van OC & W is ontstaan, doordat de beschikbaarstelling van de vergoedingen niet gelijk valt met het ontstaan van de werkelijke kosten. Dit bedraagt € 1.423.355.

Naar aanleiding van RJ-Uiting 2009-4 is RJ 660.204 gewijzigd in de jaareditie van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Toegelicht is dat deze vordering in beginsel niet in de balans mag worden opgenomen, aangezien deze pas wordt geïnd bij discontinuïteit c.q. opheffing van de onderwijsinstellingen die vallen onder de Wet VO.

Afboeking van deze vordering heeft in 2010 plaats gevonden ten laste van het eigen vermogen. Wel is hier in overeenstemming met RJ 252 Voorzieningen: niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa, sprake van een voorwaardelijk actief.

Contract Campus ISE

In december 2011 is een leveringsovereenkomst gesloten met gemeente Eindhoven inzake de exploitatie van de Campus ISE. In augustus 2013 is de Campus in gebruik genomen. De stichting is vanaf dat moment gedurende een periode van 30 jaar samen met gemeente Eindhoven verantwoordelijk voor de betaling van de beschikbaarheidsvergoeding (BBV) aan Strukton, die de Campus ISE exploiteert.

Meerjarige overeenkomsten

De volgende meerjarige contracten zijn afgesloten:

Naam	Soort	Looptijd	Bedrag p. jr.
Iddink	leermiddelen	doorlopend	€ 630.000
Merces	Software en dienstverlening	2014-2018	€ 67.000 *)
Engie (v.h.Cofely)	Installatie OH - OBB	2016-2024	€ 50.000
Bont van Hulten	Bouwkundig OH - OBB	2016-2024	€ 22.500
ISS	Schoonmaak - OBB	2014-2018	€ 258.000
ICS	Schoonmaak - HLN	doorlopend	€ 180.000
Canon MPF	Multifunctionals Repro	2014-2018	€ 50.000
HP	Printers en MPFs	2014-2018	€ 75.000
DVEP	Gas en electra	2017-2020	€ 175.000
Afas	Software en dienstverlening	doorlopend	€ 51.714
Leveringsovereenkomst / DBFMO ISE Campus		2013-2042	€ 1.718.000 **)
Sinus Audiovisueel	Digitale leermiddelen	2017-2022	***)

*) Het contract met Merces loopt t/m 31-01-2018 i.v.m. afwikkeling salaris december en eindejaarsuitkering

**) Het bedrag van de bijdrage aan de Stichting Beheerorganisatie ISE zal in de komende jaren toenemen als gevolg van de groei van de leerlingaantallen.

***) Het bedrag per jaar is afhankelijk van de invoering van digitale leermiddelen en bijbehorende trainingen. Voor 2017 is een bedrag van € 116.300,- besteed.

B7. Overzicht verbonden partijen

De stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland is door middel van een kapitaalstorting aandeelhouder in de Breedband Regio Eindhoven B.V. De Stichting heeft 1,95% van het aandelenkapitaal in het bezit.

De stichting beheerorganisatie ISE is in augustus 2013 opgericht. Binnen deze stichting vindt de uitvoer plaats van de leveringsovereenkomst met de gemeente Eindhoven inzake de Campus ISE. In de deze leveringsovereenkomst is de 30-jarige exploitatie geregeld van de campus met de contractnemer Strukton volgens het PPS (Publiek Private Samenwerking) principe. De stichting is opgericht samen met de gemeente Eindhoven. De dagelijkse leiding ligt bij de stichting en de oprichters zijn ook ieder vertegenwoordigd door een toezichthouder.

B8. Toelichting op de onderscheiden posten van de exploitatierekening

3. Baten

3.1 Rijksbijdragen Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen

(bedragen in €)

Omschrijving	2017	2016
3.1.1 (Normatieve) rijksbijdrage OCW	23.987.333	23.618.090
3.1.2 Overige subsidies OCW	4.547.544	4.719.913
Ontvangen doorbetalingen OCW SWV	1.927.452	561.350
Rijksbijdrage OCenW	30.462.330	28.899.353

(Normatieve) rijksbijdrage OCW t.o.v. 2016

De normatieve rijksbijdragen betreffen met name de personele en materiële lumpsumvergoedingen voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs. Jaarlijks vindt er een afbouw plaats van de bekostiging lichte ondersteuning vanuit OCW naar het samenwerkingsverband (SWV). In vergelijking met 2016 was de bekostiging lichte ondersteuning € 0,8 miljoen lager. Hiervoor gecorrigeerd was de bijdrage in 2017 € 1,2 miljoen hoger dan het jaar ervoor, grotendeels verklaard door een stijging van de GPL (gemiddelde personeelslast) met 2,5%-2,7% (€ 0,6 miljoen) en een stijging van het aantal leerlingen (€ 0,5 miljoen).

Overige subsidies OCW t.o.v. 2016

De overige subsidies OCW betreffen de bekostiging voor de Nieuwkomers VO alsmede het maatwerk Nieuwkomers VO evenals geoormerkte en niet geoormerkte subsidies. In 2016 heeft een nabetaling over 2015 plaatsgevonden, gecorrigeerd hiervoor is de bekostiging voor Nieuwkomers gelijk gebleven.

Ontvangen doorbetalingen OCW SWV t.o.v. 2016

De ontvangen doorbetalingen OCW SWV betreffen hoofdzakelijk de bekostiging voor de zware en lichte ondersteuning. De toename ten opzichte van 2016 komt grotendeels voort uit de afbouw van de bekostiging lichte ondersteuning vanuit OCW (€ 0,8 miljoen). Hiernaast was er een stijging in de vergoeding per leerling met 2,1% (€ 0,2 miljoen) en een hoger aantal leerlingen (€ 0,1 miljoen). De bekostiging Passend Onderwijs Ondersteuningsmiddelen voor het primair onderwijs (€ 0,3 miljoen) was in 2016 verantwoord onder de overige baten.

Rijksbijdrage OCW t.o.v. begroting

De normatieve rijksbijdrage was € 0,6 miljoen hoger dan begroot door gestegen GPL en een hoger dan begroot aantal leerlingen in het primair onderwijs. De overige subsidies OCW kwamen € 0,7 miljoen boven begroting, grotendeels door een hoger aantal nieuwkomers korter dan één jaar in Nederland. De ontvangen doorbetalingen OCW SWV ligt € 0,7 miljoen boven begroting. De nieuwe bekostiging Passend Onderwijs Ondersteuningsmiddelen van € 0,3 miljoen was niet begroot. De bekostiging lichte ondersteuning was € 0,4 miljoen hoger dan begroot door zowel een hoger dan begroot leerlingenaantal als een hoger bedrag voor de vergoeding per leerling.

3.2. Overige overheidsbijdragen

(bedragen in €)

Omschrijving	2017	2016
3.2.1 Bijdrage onderwijs	93.028	14.831
3.2.1 Bijdrage accommodatie overig	38.851	13.874
Overige Overheidsbijdragen	131.879	28.705

Overige overheidsbijdragen t.o.v. 2016

De Bijdrage onderwijs betreft de projecten On Stage € 40.000, hiervoor was in 2016 € 11.000 ontvangen. Vanuit de Gemeente Eindhoven is in 2017 een eenmalige subsidie van € 50.000 ontvangen voor de pilot Sfeerkeepers

De bijdrage accommodatie betreft voor zowel 2017 als 2016 de verhuuropbrengsten van de sporthal van de Oude Bossche Baan. Daarnaast zijn er in 2017 opbrengsten uit de verhuur van de sportvelden van de Henegouwenlaan aan de gemeente Eindhoven.

Overige overheidsbijdragen t.o.v. begroting

De overige overheidsbijdragen waren niet begroot voor 2017.

3.5 Overige Baten

(bedragen in €)

Omschrijving	2017	2016
3.5.1 Bijdragen leermiddelen en activiteiten	6.864.677	5.879.097
3.5.1 Bijdragen van derden	83.130	77.550
3.5.2 Ouderbijdrage	51.179	39.603
3.5.4 Verhuur onroerende zaken	168.839	152.153
3.5.8 Overige	324.817	651.896
Overige baten	7.492.641	6.800.300

Overige baten t.o.v. 2016

De bijdragen leermiddelen en activiteiten betreffen de schoolfees van de ISE (86%), de schoolbijdragen van het Stedelijk College (9%) en de bijdragen voor alle leerling activiteiten en meerdaagse reizen (5%). De Schoolfees zijn € 915.000 hoger dan in 2016, enerzijds door een indexering van de Fee (€ 0,3 miljoen) en anderzijds door een stijging van het aantal leerlingen (€ 0,4 miljoen). Daarnaast was er een vrijval van de voorziening dubieuze debiteuren van € 0,2 miljoen.

De bijdragen van het Stedelijk College in 2017 (€ 694.000) liggen in lijn met 2016 (€ 693.000).

De bijdragen voor leerling activiteiten meerdaagse reizen waren in 2017 € 345.000 ten opzichte van € 295.000 in 2016. De stijging komt voornamelijk door een hogere bijdrage voor het TTO (€ 36.000) en het groter aantal deelnemers aan de skireis en het zeilkamp.

De bijdragen van derden betreft de bedrijfstoelag op de "schoolfees" van de ISE Secondary Division. Deze wordt voldaan door de werkgevers van de ouders. De vrijwillige ouderbijdrage voor zowel schooljaar 2016/2017 als 2017/2018 bedraagt €30,- per leerling.

De post overige is een verzamelpost van diverse opbrengsten. In 2017 zijn hier voor € 73.000 aan detacheringsofbrengsten verantwoord, eveneens € 73.000 als vergoeding van de Stichting Beheersorganisatie ISE voor de door SPVOZN geleverde activa en ICT diensten. Andere overige baten zijn inkomsten uit naschoolse activiteiten, inkomsten uit sport en sponsoractiviteiten en een schadeuitkering als gevolg van inbraak. In 2016 was hier de bekostiging Passend Onderwijs Ondersteuningsmiddelen voor het primair onderwijs (€ 0,2 miljoen) verantwoord, in 2017 zijn deze gerubriceerd onder overige subsidies OCW.

Overige baten t.o.v. begroting

Voor 2017 waren de overige baten begroot op € 6,8 miljoen, de werkelijke baten zijn € 0,7 miljoen hoger dan begroot. De schoolfees zijn € 441.000 hoger dan begroot, deels door een indexering van de fees (€ 101.000) en deels door een hoger aantal leerlingen (€ 340.000).

De post overige is € 100.000 hoger dan begroot.

4. Lasten

4.1 Personele lasten

(bedragen in €)

Omschrijving		2017	2016
4.1.1	Lonen en salarissen	20.378.911	19.999.682
4.1.2 a	Sociale lasten	2.587.081	2.450.007
4.1.2 b	Pensioenlasten	2.832.410	2.329.218
		25.798.402	24.778.907
4.1.3	Overige personele lasten		
4.1.3.1.b	Dotatie overige personele voorzieningen	28.056-	180.635
		28.056-	180.635
4.1.3.2	Uitzendkrachten, declaranten e.d.	1.404.418	786.114
4.1.3.3	Overige	971.593	943.688
		2.376.011	1.729.802
4.1.4	Uitkeringen (-/-)	139.959-	198.517-
Personele lasten		28.006.398	26.490.827

Personele lasten t.o.v. 2016

De stijging van de loonkosten zijn hoofdzakelijk het gevolg van de stijging in het werkgeversaandeel van het pensioen premiepercentage van 12,46% naar 14,77% (+2,31%-punt). pensioenen zijn ondergebracht bij ABP op basis van toegezegde bijdrages. Verder stijgt het gedifferentieerde premiepercentage Whk met 0,35%. De formatie is met 1,6 fte toegenomen en er hebben diverse trede verhogingen plaatsgevonden. Verder is er een stijging in de jubileum- ontslag-/transitievergoeding.

De mutaties overige personele voorzieningen betreffen voornamelijk onttrekkingen uit de voorziening voor spaarverlof.

De stijging in de kosten bij uitzendkrachten, declaranten betreft hoofdzakelijk de locatie Oude Bossche Baan als gevolg van de stijging in het leerlingaantallen nieuwkomers en de uitvoering van de projecten "Kwaliteitsimpuls" en "Sfeerkeepers".

De overige personele lasten bevat een divers aantal posten, onder andere de scholingskosten, de kosten voor LL-begeleiding en arbozorg.

De uitkeringen zijn ontvangen bedragen van het UWV € 136.000 en het Vervangingsfonds € 4.000. Met ingang van 1 juli 2016 zijn wij volledig eigen risico drager bij het Vervangingsfonds. Het bedrag dat in 2017 is ontvangen heeft nog betrekking op 2016.

Personele lasten t.o.v. begroot

De totale personele lasten (28.006.000) overschrijden de begroting met een bedrag van € 110.000. De directe personele lasten (€ 240.000) overige personele lasten (€ 30.000), uitkeringen (€ 140.000) en de post overige (€ 80.000) komen onder begroting uit. Tijdelijk personeel heeft een overschrijding van € 600.000, deels verklaard door de eerder genoemde projecten "Kwaliteitsimpuls" en "Sfeerkeepers"

De lonen en salarissen komen € 240.000 onder begroting uit. Dit valt uiteen in een hoeveelheidseffect van -€ 260.000 (-3,2 FTE ten opzichte van begroot, deels opgevangen met de toename van tijdelijk personeel) en een prijseffect van +€ 20.000 (gemiddelde kosten per FTE zijn 0,1% lager dan begroot).

Directe personele lasten naar kostendragers

	2017		Begroot		2016	
	Gem. FTE's	€	Gem. FTE's	€	Gem. FTE's	€
DIR	10,5	1.183.652	10,8	1.137.535	9,8	1.089.618
OP	284,6	20.602.173	288,3	21.108.174	283,6	19.852.252
OOP	80,0	4.012.577	79,1	3.790.043	80,1	3.837.038
Totaal	375,1	25.798.402	378,2	26.035.752	373,4	24.778.907

NB. In jaarverslag 2016 is het totaal van de lasten verdeeld naar kostendragers € 24.967.706 en sloot daarmee niet aan op de specificatie Personele lasten. In bovenstaande tabel is dit gecorrigeerd.

Model H: Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

WNT-VERANTWOORDING 2017 Stichting Primair- en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Primair- en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland van toepassing zijnde regelgeving: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de sectorale regeling van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor Stichting Primair- en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland is het WNT-maximum voor onderwijs, klasse E, € 153.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen in €	M. Stoker	B. Neggers	P. de Bruijn
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/11- 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	nee	nee
Individueel WNT-maximum	153.000	153.000	23.013
Beloning	132.724	105.526	14.739
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	17.448	22.889	2.492
Subtotaal	150.172	128.415	17.231
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging 2017	150.172	128.415	17.231
Verplichte motivering indien overschrijding	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,0	1,0	
Beloning	131.741	103.368	
Belastbare onkostenvergoedingen		1.427	
Beloningen betaalbaar op termijn	14.832	18.479	
Totaal bezoldiging 2016	146.574	123.274	

1c. Toezichhoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	C. van Nieuwenhuizen	W. Bens	M. Overdijk	G. van den Biggelaar	A. Lemmens	G. Pastoor
Functiegegevens	VOORZITTER	LID	LID	LID	LID	LID
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 26/10	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	22.950	15.300	15.300	15.300	15.300	15.300
Beloning	1.667	2.000	2.000	2.000	2.000	2.833
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-
Subtotaal	1.667	2.000	2.000	2.000	2.000	2.833
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	1.667	2.000	2.000	2.000	2.000	2.833
Verplichte motivering indien overschrijding	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Gegevens 2016						
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/11 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/6 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	1.933	2.000	3.000	3.000	2.292	2.292
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2016	1.933	2.000	3.000	3.000	2.292	2.292

De beloning per jaar is gelijk aan 2016 en bedraagt € 2.000. Afwijkingen in de hierboven gepresenteerde bedragen betreffen correcties op voorgaande jaren.

4.2 Afschrijvingen

(bedragen in €)

Omschrijving	2017	2016
4.2.2 Gebouwen	20.533	9.869
4.2.3 Inventaris en apparatuur	583.211	765.645
4.2.4 Overige materiële vaste activa	53.369	45.541
Afschrijvingen	657.113	821.054

Afschrijvingen t.o.v. 2016

Vanwege het volledig afschrijven op diverse activa welke in 2017 nog niet zijn vervangen zijn de afschrijvingskosten € 160.000 lager dan in 2016.

Afschrijvingen t.o.v. begroot

De afschrijvingskosten zijn € 230.000 lager dan begroot. In de begroting waren de afgeschreven activa direct geherinvesteerd. Daarnaast is de jaarlijkse afboeking op het tekort operationeel model campus (€ 62.000) begroot onder de afschrijvingen.

4.3 Huisvestingslasten

(bedragen in €)

Omschrijving	2017	2016
4.3.1 Huur gebouwen en terreinen	21.233	20.574
4.3.3 Klein onderhoud en exploitatie	394.339	233.781
4.3.4 Energie en water	222.237	214.141
4.3.5 Schoonmaakkosten	518.373	508.146
4.3.6 Heffingen	20.692	10.986
4.3.7 Overige huisvestingslasten	120.742	27.439
4.3.7 bijdrage Beheersorganisatie ISE Campus	1.687.996	1.589.254
Huisvestingslasten	2.985.612	2.604.321

Huisvestingslasten t.o.v. 2016

De huisvestingslasten zijn € 381.000 hoger dan in 2016, met name terug te vinden bij klein onderhoud en exploitatie (€ 161.000), overige huisvestingslasten (€ 93.000) en de bijdrage Beheersorganisatie ISE Campus (€ 99.000).

De post klein onderhoud en exploitatie bevat in 2017 enkele nagekomen posten uit 2016. Het hiervoor gecorrigeerde verschil komt op € 74.000, veroorzaakt door hogere uitgaven voor het onderhoud op de technische installaties van de locatie Oude Bossche Baan. Op de locatie Oude Bossche Baan zijn in het kader van de Kwaliteitsimpuls het Servicepunt 2.1 en het economieplein voor € 80.000 aangepast, verantwoord onder de overige huisvestingslasten. De bijdrage Beheersorganisatie ISE Campus wordt jaarlijks geïndexeerd wat heeft geleid tot een stijging in de reguliere bijdrage van € 100.000 en een afname van de variabele bijdrage van € 1.000.

Huisvestingslasten t.o.v. begroot

De huisvestingslasten zijn € 107.000 lager dan begroot. Klein onderhoud en exploitatie viel € 100.000 hoger uit dan begroot, de stijging in kosten van onderhoud was deels begroot. Kosten voor gas en elektra waren € 90.000 lager dan begroot. De lagere elektra kosten komen ook terug in de € 134.000 lagere bijdrage Beheersorganisatie ISE Campus.

4.4.1 Overige instellingslasten

(bedragen in €)

Omschrijving	2017	2016
Organisatiekosten	105.903	290.111
Netwerk overlegorganen	94.848	80.194
Accountantskosten	69.369	70.076
Porto kosten	34.803	28.889
Telefoon- en faxkosten	34.632	41.896
Kopieerpapier, toner en overig materiaal repro	33.746	38.367
Verzekeringskosten	27.728	29.399
Reis- en verblijfskosten	26.371	30.965
Overige administratie- en beheerslasten	21.932	24.820
Kantoorbehoeften	14.523	16.879
Incassokosten	3.403	75
Vakliteratuur, tijdschriften en kranten	2.008	2.407
Administratie- en beheerslasten	469.267	654.078

Administratie- en beheerslasten t.o.v. 2016

De administratie- en beheerslasten zijn € 185.000 lager dan in 2016. De organisatiekosten weergeven in 2017 een genormaliseerd beeld, in 2016 zijn de afgeboekte bedragen over de jaren 2013 t/m 2016 voor een bedrag van € 248.000 opgenomen die betrekking hebben op de langdurige vordering van het tekort op het operationeel model van de Campus op de gemeente Eindhoven. In 2017 bedraagt het afgeboekte bedrag € 62.000.

Administratie- en beheerslasten t.o.v. begroot

De administratie- en beheerslasten zijn € 43.000 hoger uitgevallen dan begroot. De afboekingen op het tekort operationeel model van de Campus (€ 62.000) is in de begroting opgenomen onder de afschrijvingen. Hiervoor gecorrigeerd zijn de kosten € 19.000 lager dan begroot.

Overzicht Accountantskosten

(bedragen in €)

Omschrijving	2017	2016
Controle jaarrekening 2017	56.870	43.849
IT Audit	0	14.520
Fiscale adviesdiensten	0	9.075
Controle subsidie VMBO	0	2.632
Controle jaarrekening 2016	12.499	0
Totaal	69.369	70.076

4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen

(bedragen in €)

Omschrijving	2017	2016
Aanschaf lesmateriaal en leermiddelen	1.311.792	1.255.368
Aanschaf / onderhoud ICT	493.177	408.828
Huur / lease machines en meubilair	175.174	162.728
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.980.143	1.826.924

Inventaris, apparatuur en leermiddelen t.o.v. 2016

De kosten voor inventaris, apparatuur en leermiddelen zijn € 153.000 hoger dan in 2016. Er is meer gebruik gemaakt van digitale leermiddelen, de kosten zijn met € 26.000 gestegen. In 2017 heeft de implementatie van het managementinformatiesysteem AFAS plaatsgevonden, de implementatiekosten bedragen € 51.000. De kosten van software en licenties zijn met € 28.000 gestegen.

Inventaris, apparatuur en leermiddelen t.o.v. begroot

Ten opzichte van de begroting zijn de kosten € 240.000 hoger. Voor aanschaf lesmateriaal en leermiddelen zijn de kosten € 158.000 hoger, bijna volledig gedragen door hogere kosten van projecten "On stage" en "Opleiden in de School". Voor aanschaf en onderhoud ICT zijn € 69.000 meer kosten gemaakt, met name voor hardware en consultancy.

4.4.4 Overige instellingslasten

(bedragen in €)

Omschrijving	2017	2016
Leerling activiteiten	1.016.714	946.940
Overige onderwijskosten	435.255	504.127
Werving leerlingen	127.417	130.985
Kantine kosten en materialen	82.235	62.710
Representatiekosten	7.728	8.441
Overige instellingslasten	1.669.350	1.653.202

Overige instellingslasten t.o.v. 2016

In 2017 heeft er een toename van € 70.000 op leerling activiteiten plaatsgevonden, deze toename is te verdelen naar meerdaagse reizen (+€ 11.000), meerdaagse reizen tweetalig onderwijs (+€ 23.000) en overige leerling activiteiten (+€ 35.000). De kosten zijn grotendeels gecompenseerd via de ouderbijdrage.

Overige instellingslasten t.o.v. begroot

De administratie- en beheerslasten zijn € 68.000 hoger uitgevallen dan begroot. De overige onderwijskosten komen € 81.000 boven begroting uit door niet begrote doorgestorte beschikkingen aan andere onderwijsinstellingen. Kosten van leerling activiteiten waren € 45.000 hoger. Hiernaast waren er lagere kosten (€ 68.000) voor werving leerlingen, met name door lagere kosten van de open dagen en de schoolgids.

5. Financiële baten en lasten

(bedragen in €)

Omschrijving	2017	2016
5.1.1 Rentebaten	4.672	26.510
Saldo financiële baten en lasten	4.672	26.510

Financiële baten en lasten t.o.v. 2016

Het rentepercentage op de zakelijke wachttijddeposito is voor geheel 2017 0,05% en wordt uitgekeerd over € 9.000.000. Het rentepercentage over 2017 is met 0,05% gelijk aan 2016.

Financiële baten en lasten t.o.v. begroot

De rentebaten zijn conform begroting.

B9. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die in deze jaarrekening opgenomen dienen te worden.

B10. Resultaatbestemming

Het exploitatiesaldo over 2017 bedraagt positief € 2.323.640

Het resultaat van 2017 wordt als volgt verwerkt:

(bedragen in €)

Resultaatverdeling	31-12-2017
Algemene reserve ISE Primary	556.861
Algemene reserve ISE Secondary	-101.514
Algemene reserve Stedelijk College	1.341.942
Algemene reserve (publiek)	1.797.289
Bestuurlijke kwaliteitsimpuls 1	-473.649
Bestuurlijke kwaliteitsimpuls 2	1.000.000
Bestemmingsreserve (publiek)	526.351
Resultaat	2.323.640

B11. Ondertekening van de jaarrekening

College van Bestuur

drs. M. Stoker
(Voorzitter)

drs. P.M.L. de Bruijn MBA
(Lid)

Raad van Toezicht

Ir. W.E.J.M. Bens
(Voorzitter)

Mr.dr. G.J.M. van den Biggelaar

M. Overdijk

Prof. dr. Ir. A.M.C. Lemmens

G. Pastoor

DEEL C OVERIGE GEGEVENS

- C1 Controleverklaring**
- C2 Gesegmenteerde exploitatierekening PO en VO**
- C3 Begroting 2017**
- C4 Gegevens over de rechtspersoon**

C1. Controleverklaring

C2. Gesegmenteerde exploitatierekeningen PO en VO

Toelichting resultaten PO (ISE Primary)

(bedragen in €)

03TF	Primary International School	Realisatie 2017	Begroot 2017	Realisatie 2016
3. Baten				
3.1	- Rijksbijdragen OCenW	3.534.697	3.332.491	3.038.494
3.2	- Overige overheidsbijdragen	4.000	0	4.000
3.5	- Overige baten	3.533.876	3.272.591	3.060.783
		7.072.573	6.605.082	6.103.276
4. Lasten				
4.1	- Personele lasten	4.643.494	4.558.989	4.329.412
4.1.a	- Interne verrekening overheadkosten	439.759	391.383	419.655
4.2	- Afschrijvingen	103.292	154.723	91.709
4.3	- Huisvestingslasten	989.175	1.057.465	903.421
4.4.1	- Administratie- en beheerslasten	49.979	18.103	156.250
4.4.2	- Inventaris, app., leermiddelen	172.477	155.000	155.589
4.4.4	- Overige instellingslasten	117.534	145.584	85.175
		6.515.712	6.481.247	6.141.212
SALDO BATEN EN LASTEN		556.861	123.834	-37.936
5 Financiële baten en lasten				
5.1	- Financiële baten	0	0	0
5.2	- Financiële lasten	0	-37.400	0
		0	-37.400	0
6. Incidentele baten en lasten				
6.1	- Incidentele baten	0	0	0
6.2	- Incidentele lasten	0	0	0
		0	0	0
RESULTAAT GEWONE BEDRIJFSVOERING		556.861	86.434	-37.936
EXPLOITATIESALDO		556.861	86.434	-37.936

Toelichting resultaten VO

(bedragen in €)

20BK	Stedelijk College Eindhoven VO (inclusief secondary)	Realisatie 2017	Begroot 2017	Realisatie 2016
3.	Baten			
3.1	- Rijksbijdragen OCenW	26.927.633	25.235.470	25.860.860
3.2	- Overige overheidsbijdragen	127.879	0	24.705
3.5	- Overige baten	3.958.765	3.647.805	3.739.517
		31.014.277	28.883.275	29.625.082
4.	Lasten			
4.1	- Personele lasten	23.362.904	23.334.074	22.161.415
4.1.a	- Interne verrekening overheadkosten	-439.759	-391.383	-419.655
4.2	- Afschrijvingen	553.820	734.097	729.345
4.3	- Huisvestingslasten	1.996.437	2.040.490	1.700.900
4.4.1	- Administratie- en beheerslasten	419.287	408.325	497.828
4.4.2	- Inventaris, app., leermiddelen	1.807.666	1.607.790	1.671.335
4.4.4	- Overige instellingslasten	1.551.815	1.455.418	1.568.027
		29.252.170	29.188.811	27.909.194
	SALDO BATEN EN LASTEN	1.762.107	-305.535	1.715.888
5	Financiële baten en lasten			
5.1	- Financiële baten	4.672	100.000	26.510
5.2	- Financiële lasten	0	0	0
		4.672	100.000	26.510
6.	Incidentele baten en lasten			
6.1	- Incidentele baten	0	0	0
6.2	- Incidentele lasten	0	0	0
		0	0	0
	RESULTAAT GEWONE BEDRIJFSVOERING	1.766.779	-205.535	1.742.398
	EXPLOITATIESALDO	1.766.779	-205.535	1.742.398

C3. Begroting 2017

(bedragen in €)

Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland			Begroot 2017
3.	Baten		
3.1	-	Rijksbijdragen OCenW	28.567.961
3.2	-	Overige overheidsbijdragen	
3.5	-	Overige baten	6.920.395
			35.488.356
4.	Lasten		
4.1	-	Personele lasten	27.893.063
4.2	-	Afschrijvingen	888.820
4.3	-	Huisvestingslasten	3.097.955
4.4.1	-	Administratie- en beheerslasten	426.428
4.4.2	-	Inventaris, app., leermiddelen	1.762.790
4.4.4	-	Overige instellingslasten	1.601.002
			35.670.057
		SALDO BATEN EN LASTEN	-181.701
5	Financiële baten en lasten		
5.1	-	Financiële baten	62.600
5.2	-	Financiële lasten	0
			62.600
			-119.101
6.	Incidentele baten en lasten		
6.1	-	Incidentele baten	0
6.2	-	Incidentele lasten	0
			0
		RESULT. GEWONE BEDRIJFSVOERING	-119.101
		EXPLOITATIESALDO	-119.101

C4. Gegevens over de rechtspersoon

Naam instelling	Stichting Primair en Voortgezet Onderwijs Zuid-Nederland
Adres:	Henegouwenlaan 2
Postadres:	Postbus 1310
Postcode/Plaats:	5602 BH Eindhoven
Telefoon:	040 - 264 53 67
E-mail:	Info@Stedelijkcollege.nl
Internet-site:	www.spvozn.nl
Contactpersoon:	Drs. M. Stoker
Telefoon:	040 - 264 53 67
Fax:	040 - 264 53 60
E-mail:	mstoker@spvozn.nl
Brinnummer:	20BK Stedelijk College Eindhoven 03TF Regionale Internationale School